

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

P.O. BOX 03206 ■ 6116 ST. CLAIR AVENUE ■ CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIV

Birželis - June 7, 1979

Nr. 23

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Washingtono išpūdžiai

Savųjų ir svetimųjų tarnyboje

Vytautas Meškauskas

Washingtono Nekalto Pradėjimo Sventovėje virš Siluvos koplyčios durų nupieštas Vytis tarp Kauno Vytauto Didžiojo muziejaus bokšto bei paminklo žuvusiems už nepriklausomybę ir Amerikos Laisvės stovylos siluetų. Atrodo, kad jis jotų iš vienos vietos į kitą. Tai gal teisinga iliustracija. Vyčiui neliko vietos Lietuvoje, bet jis dar kabo virš jėgimo į Lietuvos pasiuntinybę Washingtone. Tiesa, Lietuvoje eina gandai, kad Vyčiui šios tokios teisės bus gražintos ir tenai, kas neturėtų labai stebinti: caras buvo pasisavinęs Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio titulą ir Vytis buvo vienas iš jo herbų, itrauktų į įstatymų rinkinį. Kol kas tačiau Vytį pagarbioje vietoje galima užtikti tik užsieniuose.

Dėl susidariusių aplinkybių ir Valstybės Departamento politikos Baltijos valstybių atsto-

vai, ar einą jų pareigas, privalo laikytis 'low profile' formos. Rezultatas toks, kad retas užsienio žurnalistas, paskirtas Washingtonan, žino apie mūsų pasiuntinybės egzistenciją ir jei ji paminima spaudoje, tai dažniausiai dėl tikrai ironiškų priežasčių. Aną dieną antikomunistų padėta bomba Kūbos neoficialios misijos rūmuose išmušė ir 26 langus komunistinės agresijos aukos - Lietuvos pasiuntinybėje! Sekančią dieną mūsų pasiuntinybės sodelyje buvo sulaukymas kaž koks krūmuose pasislėpęs pašalietis.

Ir mūsų spaudoje yra daugiau žinių apie visokių veiksmų demaršus negu pasiuntinybės veiklą, o šiuo metu mūsų lūpose linksnuojama malonių ir labai simpatingų ponų Bačkių pavardė ne dėl jų einamos sargybos dar Vyčiu atženkintuose rūmuose, bet daugiau dėl jų sūnaus, 42 m. monsijoro Audrio Bačkio pakėlimo į Vatikano užsienio reikalų ministerijos pasekretorius, atseit Nr. 2 vietą. Ypač kai pasklido žinios, kad popiežius Jonas Paulius II pakels 16 arkivyskupų į kardinolus viešai ir vieną - lietuvį - slapta. Popiežius, atrodo, nori imtis iniciatyvos Lietuvos Katalikų Bažnyčios statuso reikalu ir ypatingas Audrio Bačkio kilmės pabrėžimas gali būti su tuo susijęs. Yra momentų, kada tarnaudamas kitiems gali padėti daugiau ...

Kaž kas panašaus yra ir su AMERIKOS BALSU. Viena iš jo patalpų sutinkame didžiausią lietuvių koncentraciją Washingtone, net 8! (Kongreso bibliotekoje gal yra daugiau.) (Nukelta į 2 psl.)

Dalis demonstruotojų su plakatais, susirinkę Clevelando miesto centre š. m. birželio 1 d., klausosi pranešimų. J. Garlos nuotr.

Sėkminga demonstracija prieš sovietus Clevelande

MIN. S. LOZORAITIS, JR.
APLANKĖ DIRVĄ

Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto Stasys Lozoraitis, vykdamas iš Chicagos, buvo trumpam sustojęs Clevelande, kur dalyvavo lit. mokyklos mokslo metų užbaigime, susitiko su visuomenininkais ir birželio 3 d. vakare DMNP parapijos salėje, susirinkus gausiai visuomenei, padarė aktualiais klausimais pranešimą.

Lydimas dr. H. Brazaičio aplankė Dirvą ir su naujuoju Vilties Draugijos pirminku dr. D. Degėsiu ir Dirvos vyr. redaktoriumi V. Gedgaudu pasidalino išpūdžiais.

Laisvąjį pasaulį nustebino naujasis Sov. Sąjungos pilietybės įstatymas, kuris sovietų piliečiais laiko ne tik Sov. Sąjungoje gimusius

išeivius, bet ir jų vaikus. Jis buvo oficialiai paskelbtas 1978 m. lapkričio mėnesį, o įsigalios 1979 m. liepos 1 d. Šį faktą JAV pirmas iškėlė Clevelando Plain Dealer dienraštyje žurnalistas Thomas Brazaitis.

Gegužės 29 d. 7 val. vak. Lietuvių Namuose šiuo reikalu LB Tarybos Prezidiumas ir Clevelando LB Apylinkės valdyba sušaukė specialų pasitarimą. Dalyvavo gausus skaičius lietuvių ir buvo priimta speciali rezoliucija, kuri pasiūsta JAV prezidentui bei kitiems pareigūnams.

Penktadienį, birželio 1 d. 12 val. miesto centre įvyko demonstracijos. Demonstracijų tikslas iškelti mūsų nusistatymą šiuo reikalu bei priminti laisvajam pasauliui apie Petkų, Gajauską ir kitus. Į demonstracijas susirinko gausus skaičius lietuvių, estų, ukrainiečių bei kitų tautybių atstovų. Demonstracijom vadovavo Rimas Aukštuolis. Pagrindi-

nis kalbėtojas buvo teisininkas Edward F. Katalinas. Kalbėjo taip pat teisininkas Frank O'Bell, senatoriaus John Glenn atstovas Pat Bluso, senatoriaus Howard Metzenbaum atstovas Ladd Antnoky, com missionieriaus Virgil Brown atstovas Algis Rukšėnas bei kiti. Senatoriai bei kiti pradžioje šiam reikalui skirti specialų dėmesį, nes toks sovietų įstatymas prieštarauja tarptautinei teisei. Savo kalbose visi pabrėžė faktą, kad Amerikos pilietybė nėra derybų ar pakeitimų objektas. Demonstraciją filmavo visi televizijos kanalai ir transliavo kai kurios radijo stovylos. Vakare visi televizijos kanalai tiksliai ir plačiai šią demonstraciją pristatė. Amerikiečių spaudos atstovai apie demonstraciją parašė sekančią dieną.

Demonstracijos rengėjai Lietuvių balso radijo programos vienetas, kuriam vadovauja Jonas Nasvytis.

Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto St. Lozoraitis, jr., lankosi Dirvoje. Iš kairės: dr. H. Brazaitis, min. St. Lozoraitis, jr. ir Vilties draugijos pirm. dr. D. Degėsys.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Iš Pietų Europos socialistai bando atsisakyti marksizmo dogmų. — Kaip ilgai Sadatas galės išlaikyti kitų arabų spaudimą?

Ryšium su šios savaitės Italijos rinkimais, verta sustoti prie pietinės Europos socialistų evoliucijos. Jų bendraminčiai protestantai Siaurėje seniai atsisakė marksizmo, pietiečiai katalikiškuose kraštuose tačiau prie jo liko. Iš dalies dėl to, kad būkštavo, jog atsisakymas marksizmo postulatų nukreips jų rinkikus į komunistų glėbį, iš dalies todėl, kad dažniausiai būdamos opozicijoje Pietų Europos socialistų partijos neturėjo progos susidurti su praktiška politika ir todėl paguodos ieškojo ideologijoje. Šias eilutes rašant dar nebuvo žinoma kiek Italijos socialistams padėjo jų prisiartinimas prie šiaurinių socialdemokratų pažiūrų. Buvo spėma, jog rinkimai buvo per greitai paskelbti, kad naujas partijos vadas Bettino Craxi būtų galėjęs išpopuliarinti savo pažiūras.

Tas klausimas buvo svarstytas ir Ispanijos socialistų darbininkų partijoje, kuri šiais metais sukanka 100 metų. Jos palyginti jaunas ir populiarus

vadas - generalinis sekretorius Felipe Gonzalez partijos kongrese pasiūlė atsikratyti marksizmo aiškindamas, kad socialistai gali šio to pasimokyti iš marksizmo, tačiau neturėtų jo laikyti savo dogma. Ne tik marksizmo priešai, bet ir patys marksistai užgniauzę laisvę ir įvedę totalizmą. Jis ragino delegatus basuoti pagal savo sąžinę, o nesilaikyti skyrių pavedimų. Per balsavimą tačiau 60% pasisakė prieš Gonzalez pasiūlymą. Po to, gegužės 20 d., Gonzalez atsistatydino. Partijai, kuri su 182 atstovais parlamente, 15,000 atstovų savivaldybėse ir 200,000 yra didžiausia opozicijos frakcija, vadovaus 5 asmenų komitetas. Per šešis mėnesius tas klausimas bus plačiai apsvartytas ir bus sušauktas naujas kongresas generaliniam sekretoriui išrinkti. Dabar atrodo, kad kandidatu bus tas pats - Felipe Gonzales.

Buvo mėginimų modernizuoti ir Prancūzijos socialistų partiją, atpalaiduojant ją nuo

marksizmo dogmų. 'Revoliucionierių' bandymui tai padaryti vadovavo jaunas ekonomistas Michel Rocard, tačiau senasis vadas Francois Mitterrand dar pajėgė jį nugalėti.

Portugalijos socialistai, laimėję 1976 metų rinkimus, juos pralaimėjo už dviejų metų didele dalimi todėl, kad kraštas negalėjo pakelti jų socialinės ir ūkinės politikos. Po pralaimėjimo jie pakrypo daugiau į dešinę.

Nepaisant visų pesimistinių spėliojimų, Egipto-Izraelio santykiai vystosi kaip numatyta. Izraelis pradėjo dalinę Sinajaus dykumos evakuaciją, jo prekybos ir kariniai laivai galėjo pasinaudoti Sueco kanalu. Visa tai - nepaisant kitų arabų valstybių padidinto spaudimo. Iš 21 arabų lygos valstybių, 18 nutraukė diplomatinius santykius su Egiptu. Santykių kol kas nenutraukė tik Omanas, Sudanas ir Somalija. Arabų valstybių lėktuvai nebeskrenda į Egiptą ir toje lėktuvų nepriima pas save. Blogiau, kad turtingieji arabų kraštai nutraukė pašalpas, kurios vertinamos tarp 350 milijonų ir dviejų bilijonų dolerių. Saudi Arabija ir Kuwait žada iš Egipto bankų atitraukti ten padėtus 2 bilijonus dolerių, ko Egiptas nenorėtų leisti, bet tokiu atveju jo kreditingumas sumažėtų. Saudi Arabija pasitraukė iš Arabų Organizacijos Pramonei, kuri turi imones Egipte su 10,000 darbininkų. Saudi Arabija taip pat atsisakė mokėti 465 mil. dolerių už Egipto JAV-bėse nupirktus 50 F-SE lėktuvus. Kol kas tačiau kiti arabų kraštai leidžia pas save dirbti Egipto piliečiams, kurie siunčia į namus dalį savo uždarbio, siekiančio 2 bilijonus dolerių.

Neatrodė, kad arabai būtų vieningi ką daryti su Sadatu. Libija, Pietų Jemenas, Irakas ir, žinoma, PLO - palestiniečiai ji tuojau sušaudytų, jei tik galėtų. Kiti tačiau pageidautų, kad Sadatas apsižiūrėtų ir pasikeistų.

Siuo metu didžiausi Sadato priešiniai yra Sirija ir Irakas. Abu kraštai glaudžiai bendrauja su sovietais. Pirmais jaučiasi galįs vadovauti visam arabų blokui, ar bent duoti jam toną. Abiejų kraštų režimai nėra labai populiarūs ir yra reikalingi įtempimo, kad galėtų išsilaikyti. Turtingoji Saudi Arabija yra nusivylusi Sadatu, kad jis neatgavo arabams bent Jeruzalės, o taip pat ir Carterio administracija, kuri - pažadėjusi pilną Izraelio-arabų santykių sprendimą - iš tikro pasiekė tik Izraelio-Egipto sutarimo, kuris paliko kitus klausimus dar blo-

Jaunieji demonstrantai su plakatais. J. Garlos nuotr.

gesnėse pozicijose negu prieš tai. Be to, ji mano, kad amerikiečiai nepajėgia, ir net nenori, apginti savo draugų.

Paskutinėmis savo viešnagės Art. Rytuose dienomis, Carteris pasiūkęs savo ambasadorių Saudi Arabijai John West isakė jam pranešti, kad jei Saudi Arabija nepalaikys Sadato, tai neteks special relationship' su amerikiečiais. Saudi Arabiją tai taip įsiutino, kad Carteris turėjo pasiūsti savo sūnų, Brzezinskį ir Jungtinio Gen. Stabo viršininką jos nuraminti. Brzezinskis grąsinimo nepakartojęs, tačiau santykiai laikomi pašlijusiais.

Washingtonas tikisi, kad arabų bendras frontas prieš Sadatą ilgai neišsilaikys. Taip moko patyrimas. Kol kas Sadatas dar neturi rimtos opozicijos savo tėvynėje, kurioje gyvena netoli pusės visų arabų. Ilgainiui tačiau jam bus reikalinga didesnė Vakarų pagalba pakelti masių pragyvenimo lygį. Daug kas priklausys ir nuo Izraelio laikysenos. Iš jo vyriausybės žodžių ir darbų daug kas sprendžia, kad atidavęs Egiptui Sinajų, Izraelis tikisi amžiams prisijungti vakarinį Jordano kraštą, Gazos sritį ir Galano aukštumą - okupuotą Sirijos dalį. Ne pasitenkinimo arabų tarpe sukėlė ir Roberto Strausso paskyrimas specialiu prezidento Carterio pasiuntiniu Art. Rytais, nes jis esąs he tik žydas, bet ir sionistas, nors Egiptas tikisi, kad tai buvo daugiau vidaus politikos aktas, skirtas rinkimams artėjant - nuraminti žydų kilmės rinkėjus ...

Turint galvoje vadinamą

energijos krizę ir kylančias naftos kainas, verta sustoti ir prie Sovietijos padėties šioje srityje. Kaip matome iš londoniško Economist piešinio, Sovietija šuo metu yra didžiausia naftos tiekėja (19%) prieš JAV (14%) ir Saudi Arabiją (13%). Jos įrodyti rezervai tačiau yra beveik dvigubai mažesni už Saudi Arabijos. Kartu reikia neužmiršti, kad dalis jos rezervų yra tolimoje Siaurėje, kur prie jų prieiti yra labai sunku. Neseniai CIA būkštavo, kad sovietų naftos rezervams mažėjant jie bus priversti dairytis kitų - užsienio šaltinių. Kiti ekspertai mano, kad tai per daug pesimistiška pažiūra, tačiau ir jie sutinka, kad baigiant lengviau prieinamus šaltinius, naujos naftos išgavimas Sovietijoje pareikalaus daugiau darbo ir kapitalo. Negalima užmiršti, kad sovietai nafta turi aprūpinti ir savo satelitus Rytų Europoje, kurie, tiesa, turi akmenis anglies, bet toji daugumoje blogos kokybės, kurios savikaina yra aukšta. Už tat ir Sovietija stengiasi įkinkyti atominę energiją. Jos vadai bando išsklaidyti Vakaruose kilusią baimę dėl atominų jėgainių pavojaus gyventojų sveikatai, nors pačioje Sovietų Sąjungoje yra buvę daug blogesnių aksidentų negu Harrisburge.

WANTED 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS WITH JOB SHOP EXPERIENCE. O. D. GRINDERS SURFACE GRINDERS LATHE OPERATORS MILL HANDS Starting wage \$7.00 per hour to start depending on experience. Benefits & overtime. Apply LANE PUNCH 25907 TROWBRIDGE INKSTER, MICH. 48141 (20-23)

Wanted 1st Class Skilled LATHE HANDS MILL HANDS Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. And be experienced in form work. Fringe benefits & overtime. 313-365-4260 (20-28)

WASHINGTONO ISPŪDŽIAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

giau lietuvių, bet jie išmėtyti tarp įvairių skyrių.)

Zinoma, nereikia turėti jokių iliuzijų. The Voice of America pasauliui kalba JAV bei jų vyriausybės vardu ir savime aišku tarnauja jų interesams. Priešingai totalinių valstybių prooagandos organams, VOA tačiau yra ipareigota laikytis TIESOS. Prezidentinė direktyva steigiant tą instituciją reikalavo, kad VOA patiektų kitoms valstybėms įrodymų, jog JAV siekia ir politika derinasi su jų (kitų tautų) teisėmis laisvės, pažangos ir taikos aspiracijomis. Ir kaip tik laikydamosi to principo ir informuodama Lietuvos gyventojus du kartus į dieną po pusvalandį žiniomis iš viso pasaulio, VOA pasitarnauja ir lietuvių tautai. Lietuvių tarnybos, kuriai vadovauja Alfonsas Petrutis, redaktoriai turi labai didelę laisvę pasirinkti žinias, kurios, jų nuomone, būtų idomios lietuviams. Tokių žinių, kurios yra būtina skelbtinos, tėra gal koks trečdalis. Kitos parenkamos iš gausios įvairių agentūrų pranešimų medžiagos. Be to, kaip matome iš atskirai duodamos lietuvių laidos dienotvarkės, kasdien po dešimt minučių skiriama Amerikos lietu-

vių politinei ir kultūrinei veiklai.

Tipiškoje VOA programoje paprastai dalyvauja keturi žmonės, pvz. toje, kurią stebėjau, žinias skaitė Jurgis Blekai tis ir čia gimusi, bet gražiai lietuviškai kalbanti, Jolanda Raslavičiūtė, kontrolės kambaryje stovėjo Jurgis Bradūnas (per laidą girdima ir daug atskirai įkalbėtų komentarų), o Dirvos skaitytojams pažįstamas Vladas Būtėnas budėjo, jei reikėtų žinias papildyti naujaisiais įvykiais.

Salia tų aštuonių darbuotojų lietuvių tarnyba dar susilaukia talkos iš buvusių, pensijon išėjusių bnedradarbių ir Chicagoje, New Yorke bei Los Angeles esančių korespondentų. Dėl laiko skirtumo, tas kas kalbama Washingtone 11 ar 13 valandą, Lietuvoje girdima 18 ir 20 valandą. Suprantama, kad atsiliepiamų iš ten nėra daug, tačiau kiek girdėti programos yra plačiai klausomoms ir nėra kliudomos.

Lietuviškai Amerikos Balsas prabilo 1951 metų vasario 16 dieną. Pradžioje tik po 15 minučių. Nors ir ne savais pinigais apmokamas, atliekamas lietuviams labai naudingas darbas. Juk net toks sovietų taip norimas sutarimas dėl SALT II Vakaruose buvo paskelbtas 36 valandom anksčiau negu Rytuose.

AMERIKOS BALSŲ LIETUVIŲ LAIDOS:

GMT	SEKMADIENIS	PIRMADIENIS	ANTRADIENIS	TREČIADIENIS	KETVIRTADIENIS	PENKTADIENIS	ŠEŠTADIENIS	Lietuvos laikas	Banga	kHz
1500-1530	Naujienos ir komentarai. Lietuviškojo gyvenimo apžvalga.	Naujienos ir komentarai. Sportas. Americana. Ivairenybės.	Naujienos ir komentarai. Iš kūrybos pasaulio.	Naujienos ir komentarai. Jaunimo valandėlė	Naujienos ir komentarai. Iš mokslo pasaulio. Pranešimai, pasikalbėjimai.	Naujienos ir komentarai. Knygų ir žurnalių lentyna.	Naujienos ir komentarai. Savaitinė įvykių apžvalga. Dialogas su klausytojais. Religinė valandėlė.	1800-1830	19.7 25.1 31.2	15270 11960 9620
1700-1730	ir reportažai, pasikalbėjimai.							2000-2030	19.7 25.6 30.8 31.2	15270 11710 9735 9620

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

REDAKTORIAUS ŽODIS

Dirvos vyr. redaktoriaus Vytauto Gedgaudo žodis, pasakytas Vilties Draugijos suvažiavime Chicagoje, š. m. gegužės 26 dieną.

Stabtelsiu trumpai ties esama padėtimi, kylandais klausimais ir siekiu.

Paskirų asmenų, skyrių ir daugumos skaitytojų parama, bei pusiau asketiško tvarkymosi dėka, šiandien galime pasidžiaugti veik stabilia Dirvos finansine padėtimi. Tuo remiantis galime drąsiau žiūrėti į ateitį ir planuoti, kad būtų išlaikytas Dirvos testinumas, jos augimas ir stiprėjimas.

Po visų kitų - Dirvos redaktoriaus pranešimas turbūt mažiausiai naujo gali įnešti, nes didelė dalimi darbo rezultatai matomi kas savaitę. O tuo pačiu - ir darbo įvertinimas, su kiekvienu Dirvos numeriu, vyksta Jūsų namuose.

Prieš suvažiavimą ypatingai sustiprintoje užmetimų Dirvai bangoje, išryškėjo pagrindiniai punktai: cenzūra, ideologijos stoka, praradimas savitumo, - jau nekalbant apie redaktoriaus 'nugarkaulį'.

Ziūrint iš redakcijos taško: Pagrindinę Dirvos - tautinės minties laikraščio - liniją nustato leidėjai, ką patvirtina Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimai ir Vilties Draugijos suvažiavimai. Redaktorius turi laisvas rankas ir atsakomybę ją išlaikyti. Galiau Jus užtikrinti, kad jeigu negalėčiau ramia sąžine pašvesti visų savo jėgų patikėtam darbui - iš pareigų pasitraukčiau, nes čia negali būti vietos asmeniškumui ir pasitikėjimo išnaudojimui.

Cenzūra. Taip, jei norima tą žodį vartoti, ji yra. Ne iš viršaus, kaip mėginama įrodyti, bet redakcijoje. Yra tikrai stengiamasi nepraleisti straipsnių ar rašinių, kurie yra tik asmeninių sąskaitų suvedimas, ar paprastas išsikišimas. Dažniausiai pasitaiką atvejais - tai 'cenzūra' prikiša asmenys čia pat nurodo, kas gali ar negali būti talpinama Dirvoje, kas turėtų būti 'išmesti' iš Dirvos. Antruoju eitu skundai dėl nededamos medžiagos, kai tariama medžiaga ar informacija netgi nebuvo pasiūsta Dirvai.

Cia gal reikėtų pastebėti, kad neturime sąlygų išvystyti apmokamų korespondentų vietovėse tinklo. Ir todėl didelė dalimi darbas remiasi mūsų visų talka ir pastangomis, kad Dirvos turinys būtų galimai pilnesnis, įvairesnis ir įdomesnis.

Ideologija. Sunkoka atsakyti į šį užmetimą negirdėjus, kad kas nors būtų sumaišęs Dirvą, tautinės minties laikraštį, su kuriuo nors kitos krypties leidiniu. Anaipol, išsukama reakcija rodo labai aiškia, tiesia, ir skaitytojams priimtina linija. Tačiau, jeigu pasigenda platesnių ideologinių nagrinėjimų savaitraštyje ateitų su konkrečia talka, be abejonės tai būtų labai pozityvus įnašas. Bet gi, dažnu atveju kritikų talka yra tokia sąlyginė, kad ribojasi kuone asmens kulto pripažinimu.

Prarastas savitumas. Eš, laikraštis - neišryškindamas tautininkų pakraipos - tinka beveik kiekvieno lietuviui namuose. Cia kritikai, ieškodami Achilo kulno, pasakė gražiausią komplimentą Dirvai. DIRVA YRA TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS. Už savo valstybės ribų, tuo labiau dabar, kada pagrindinė užduotis yra lietuviybės išlaikymas ir kova už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą, negalime ribotis tik kurios nors vienos organizacijos apimtimi. Ir jeigu Dirva, nepaisant fakto, kad yra tautininkų oficiozas, yra priimtina ir laukiama kiekvieno lietuviui namuose, ji yra teisingame kelyje. Tai yra komplimentas ir Tautinei Sąjungai, kuri nesistengia paversti Dirvą ribotu organizaciniu biuleteniu, bet sugeba išlaikyti prieš akis bendrą, didį tikslą bei respektą kitiems.

Redaktoriaus nugarą - beveik intymus dalykas. Niekaados neradęs reikalo įrodinėti savo pranašumo ar galios, neieškojęs liaupsinimų - nesiimsiu to nė dabar. Grynai pareigų apimtyje, pageidaujamas kietas nugarkaulis vargu ar gali būti sėkmingu bendro darbo pagrindu. Galime kalbėti tik apie aiškia, tvirtą laikraščio liniją - ko stokos priekaištų dar vis nėra, bet ne apie asmenišką pasinaudojimą pareigų privilegija. DIRVA NĖRA REDAKTORIAUS NUOSAVYBĖ ir ji negali būti sutapinta su jo asmeniu, nežiūrint kaip didelė būtų pagunda. Negalint to suderinti - anksčiau ar vėliau vyksta skaudus lūžis, kaip kad matėme praityje.

Dirva. Toli gražu jau ne jaunas daigas. Nei sukrėtimų, nei gaisro neužgniaužta - Dirva jau septinto dešimtmečio kelyje. Aiški savo linija ir siekiu. Aiški respektu savo kūrėjams, ugdytojams ir darbuotojams. Aiški savo atsparumu būti panaudota asmeniniams interesams.

Tautos Fondo metiniame suvažiavime š. m. gegužės 19 d., Kultūros Židinyje, Brooklyne, naujai išrinktoji TF Taryba su TF Valdyba. Sėdi iš kairės: Ona Strimaitienė, Irena Banaitienė, Jadvyga Vytuvienė, Marija Noreikienė, Margarita Samatienė, Jonė Pumputienė ir Aldona Katinienė. Stovi: Aleksandras Vakselis, dr. Petras Vileišis, Juozas Audėnas, inž. Jurgis Valaitis — TF Tarybos pirm., Antanas Firavičius, Juozas Giedraitis — TF Valdybos pirm. ir Juozas Vaičiūnas. Trūksta Birutės Lukoševičienės ir Vyžtauto Kulpos. L. Tamošaičio nuotr.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS ŽINIOS

Lietuvos atstovas prie šv. Sosto, S. Lozoraitis, Jr., atvykęs iš New Yorko sveičiavosi keletą dienų pasiuntinybėje Washington. Lietuvos atstovo JAV-se, dr. S. Bačkio kvietimu jis turėjo progą pasikalbėti-papietauti su Valstybės Departamento pareigūnu Baltijos valstybių reikalams ir kitą dieną

Kokią matysime Dirvą rytoj? - Tai pareis nuo mūsų pačių. Ar skirsime jai ką turime geriausio, ar tik likučius nuo kitų. Tautinės minties puoselėtojų gretų potencialas yra plačios apimties. Ir jei pašmonėje degtų KĄ AS GALIU DUOTI DIRVAI, užgniauždamas labai žmogišką kitų nedavertinimą ir 'kuo Dirva skolinga man', jų įnašas Dirvai galėtų būti nepakeičiamas ir neįkainuojamas. Spauda yra viena galingiausių priemonių mūsų rankose, nežiūrint kaip ją panaudosime: ji lygiai taip pat gali būti dinamiška kūryboje, kaip ir destrukcijoje.

Visų mūsų išpareigojimu ir pastangomis, tebūnie Dirva laisva nuo pigių, skaudžių intrigų ir lėkšto asmeniškumo. Pasitaiką šeimoje dūmai tenebūnie išsklaidomi po visą giminę. Respektas sau ir mūsų visų bendram tikslui tegu neleidžia nei vienam mūsų tapti mažu. Teatsispindi Dirvoje mūsų ryžtingos pastangos ir tikėjimas Lietuvos laisve.

Siandieną nėra lengva dirbti, ko įrodyti turbūt nereikia nė vienam. Ir kas bebūtų valdybose ar redaktoriaus kėdėje, yra reikalingi talkos, supratimo, paramos ir dar karta talkos. Ne sau, ne asmeniškai, be pareigoms bei institucijoms. Sirdingai dėkoju visiems talčininkams, kurie savo informacijomis, straipsniais, pozityviais komentarais prisideda prie Dirvos ugdymo. Nemažesnė padėka ir Dirvos rėmėjams, kurie įgalina darbo tęstinumą. Laukiame visų Jūsų talkos ir toliau.

Ačiū!

su Latvijos atstovu Washingtone.

Lietuvos pasiuntinybėje 1979. V. 19 d. buvo susitikę pasitarimui Lietuvių žmogaus Teisių Komisijos pirmininkas dr. D. Krivickas, Lietuvos atstovas prie šv. Sosto, S. Lozoraitis, Jr. ir Lietuvos atstovas JAV-se dr. S. A. Bačkis. Posėdžio metu buvo pasikeista nuomonėmis ryšium su žmogaus teisių gynimo klausimu Europoje bei Lietuvos bylos reikalu 1980 m. Madrido konferencijoje.

Žurnalistas V. Meškauskas iš Chicago 1979. V. 24 d. lankėsi Lietuvos pasiuntinybėje, kur turėjo progą pasikalbėti su Lietuvos atstovu ir O. Bačkienė bei susipažinti su pasiuntinybės patalpomis ir dabartine namų padėtimi.

PLB pirmininkas inž. V. Kamantas, lydymas A. Gurecko lankėsi 1979. V. 19 d. Lietuvos pasiuntinybėje. Ta proga jis painformavo Lietuvos atstovą apie PLB-nės veiklos planus ir rūpesčius bei pasitarė, kaip geriau bū-

tų galima Lietuvos reikalams patarnauti.

VAINIKŲ DIENA — Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė padėjo gražią rožių puokštę, iš Pasiuntinybės darželio, prie JAV leit. Samuel J. Harris kapo Arlington nacionalinėse kapinėse. Tai padaryta pagerbimui Amerikos kario žuvusio už Lietuvos laisvę 1920. II. 24 d. Kaune.

Ant paminklo yra Lietuvos vytiš ir toks įrašas: "Erected by the Lithuanians and sons and daughters of Lithuanians in America and dedicated in loving memory of lieutenant Samuel J. Harris who died fighting for the freedom of Lithuania."

Tą pačią dieną Lietuvos atstovas ir Ona Bačkiai taip pat padėjo gėlių puokštę prie mirusio Lietuvos ministerio Povilo Žadeikio paminklo ir ant mirusio Lietuvos atstovo Juozo Kajecko ir jo žmonos kapo.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

PUIKIAUSIUS KAILIUS
rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINĄ

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Australijos padangėje

Antanas Laukaitis

VILNIAUS UNIVERSITETO MINĖJIMAS

Sydnejaus lietuviai, vieni iš pirmųjų Australijoje, labai gražiai paminėjo garbingą Vilniaus universiteto 400 metų sukaktį. Bendromis jėgomis organizacinį darbą atliko: Sydnėjaus Filisterių Būrelis, Apylinkės Valdyba, Plunksnos Klubas ir Skaučių Akademikų Draugovė. Minėjimas buvo pradėtas pamaldomis, kurias atlaikė Sydnėjaus klebonas kun. P. Butkus. Šiose iškilmingose pamaldose, organizuotai su savomis vėliavomis, dalyvavo skautai akademikai, ateitininkai ir ramovėnai. Pats minėjimas buvo prarastas Lietuvių Klube, kurio didžioji salė buvo pilnutėlė žmonių.

Minėjimą atidarė Sydnėjaus Filisterių Būrelio ir Sporto Klubo "Kovo" pirmininkė A. Grincevičiūtė-Wallis, įžanginiame žodyje trumpai išskeldama Vilniaus universiteto reikšmę Lietuvos gyvenime. Visą minėjimą labai gražiai ir įspūdingai pravedė filisterė E. Žižytė-Suchowerskij. Minėjimo pagrindiniu kalbėtoju buvo "Mūsų Pastogės" redaktorius ir "Plunksnos" klubo pirmininkas V. Kazokas, plačiai atskleisdamas ir įspūdingai nušviesdamas Vilniaus universiteto svarbą visų 400 metų istorijos raidoje. Jis, duodamas istorinius faktus, susirinkusiems gausiems klausytojams, atskleidė tą didelę kultūrinę ir mokslinę reikšmę, kurią Vilniaus universitetas turėjo visam Lietuvos gyvenimui. Patį šio universiteto įkūrimą ir jo spalvingą gyvenimą 400 metų bėgyje, savo kalboje gražiai papasakojo V. Patašius, kai šio universiteto svarbą ir įnašus į Lietuvos meninį gyvenimą labai įdomiai pavaiždavo dr. G. Kazokienė. Tarp visų paskaitų ir pranešimų, skautės filisterės E. Žižytė, G. Viliūnaitė, V. Viliūnaitė, E. Kiverytė, L. Barkutė, R. Maksvytytė-Gakienė skaitė įvairių Vilniaus universiteto auklėtinų kūrybas, kas visą minėjimą padarė labai iškilium. Pats minėjimas buvo pradėtas akademinu himnu "Gaudeamus" ir baigtas Lietuvos himnu. Scenos puikias dekoracijas su Vilniaus universiteto priekiu ir ažuolo lapais apgaubtu vainiku, kurio viduryje buvo didžiulis 400, paruošė žinomoji Australijos lietuvė dailininkė Eva Kubbos.

KULTŪRININKAI SULAUKĖ 70-TIES

Sydnejuje, tiek ir visoje Australijoje, o taip pat ir

visame skautijos pasaulyje, labai gerai yra žinomas dr. Aleksandro Mauragio vardas. Praeitą mėnesį jam sukako garbinga 70-ties metų sukaktis. Ramaus būdo, tylus, savo kalbose ir paskaitose auksinius žodžius beriantis, yra šis mūsų garbingas sukaktininkas. Būdamas gilių krikščioniškų įsitikinimų, jis visą savo gyvenimą ir laikėsi šių savųjų principų, Australijoje plačiai veikdamas Sydnėjaus Katalikų Kultūros draugijoje, Australijos Lietuvių Katalikų Federacijoje, ateitininkuose ir kitose katalikiškose organizacijose, būdamas vienas iš jų steigėjų ir jų vadovų. Tačiau be viso šito, jis, kaip išskirtinas Sydnėjaus lietuvis veikėjas, labai nuoširdžiai įsijungia į Lietuvių Bendruomenę, jos steigimą ir visą gyvenimą, būdamas Krašto Taryboje, Krašto Valdybose, Bankstowno ir Sydnėjaus Apylinkių valdybose, Bankstowno ir vėliau Lietuvių Klubo steigėjas ir namų valdybų pirmininkas. Sunku šiandien būtų ir išminėti visas mielo sukaktininko turėtas pareigas ir jo atliktus lietuviškuosius darbus. Tačiau, nuo pat jaunystės pamėgtas skautavimas, yra nenutraukiamas ir iki dabar. Jo pastangomis yra išgyjama didelė ir graži stovyklavietė, jis, kone kiekvienais metais dalyvauja skautų stovyklose, taip pat ir Jubiliejinėse Amerikoje ir Australijoje, be įvairiausių didesnių ir mažesnių pareigų, būdamas ir Australijos Rajono Vadas.

Kaip teisininkas, turėdamas puikų įgimtą iškalbingumą, jis yra nuolatinis mūsų paskaitininkas ir Sydnėjaus "Plunksnos" klubo narys, dažnai savo iškiliais straipsniais dalyvaujamas ir mūsų lietuviškoje spaudoje. Du kartus dr. A. Mauragis yra buvęs bendruomenės laikraščio "Mūsų Pastogės" redaktorius, pačiais jos sunkiausiais gyvavimo metais išvesdamas ją į dabartinį gražų jos gyvavimo laikotarpį. Sukaktininkas, būdamas labai gilaus jausmo lietuvis, yra

tikras pavyzdys visame lietuviškame darbe. Sveikinant mielą sukaktininką, norisi jam palinkėti tik geros sveikatos ir daug džiaugsmingų ateities gyvenimo dienų, auklėjant ir mokant mūsų lietuviškąją jaunimą ir būnant jiems lietuviškojo gyvenimo gaire.

BRONIUS STRAUKAS, Adelaidės lietuvis kultūrininkas, taip pat sulaukė garbingos 70-ties metų sukakties. Šis, kuklus, lėto būdo, Adelaidės lietuvių Lituanistinių Kursų lektorius, yra plačiai žinomas ne tik pačioje Adelaidėje, bet ir visoje Australijos lietuvių bendruomenėje. Jis jau jau daug metų yra nuolatinis "Mūsų Pastogės" bendradarbis, duodamas ne tik išsamius aprašymus iš Adelaidės gyvenimo ir veiklos, bet taip pat, savo giliuose straipsniuose išskeldamas mūsų bendruomenėje ir lietuviškame gyvenime, pasitaikančius nesklandumus, nagrinėdamas juos ir duodamas puikius bei nuoširdžius patarimus, ieškant bendruomenėje gražaus gyvenimo. Jis buvo Apylinkės Valdybose, Krašto Taryboje, Kultūros Fonde, "Ramovės" valdyboje ir kt. Jis yra vienas tų retų Australijoje gyvenančių Lietuvos žurnalistų, jau nuo 1934 metų, priklaususių Lietuvos žurnalistų Sąjungai.

Sveikinant garbingą Adelaidės sukaktininką, linkim jam gražių ateities metų ir toliau dirbant ta gražų kultūrinį lietuvišką darbą.

J. KONGRESO ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Balandžio pabaigoje Melbourne įvyko Australijos Jaunimo Kongreso atstovų suvažiavimas, kurį Lietuvių Namuose atidarė pirmininkė Birutė Prašmutaitė. Iš Australijos kongrese dalyvaus septyni atstovai. Šiame suvažiavime buvo plačiai išnagrinėta studijų temos, kongreso darbotvarkė ir kt. Suvažiavimas praėjo labai darbingoje nuotaikoje ir buvo pasveikintas Melbourne LB Apylinkės ir Tautos Fondo pirmininkų.

Po šio suvažiavimo, pirmininkė B. Prašmutaitė lankėsi Adelaidėje ir turėjo pasitarimus su Krašto Valdybos nariais ir ALFAS

valdyba. Kiek teko girdėti, būsimojo Jaunimo Kongreso metu Europoje, Australijos atstovai numato prašyti leidimo sekantį Jaunimo Kongresą ruošti Australijoje, kurio metu galėtų būti surengta ir sporto šventė, pakviečiant dalyvauti ir Amerikos bei Kanados lietuvių sportininkus. Šis visas reikalas, kartu su Krašto Valdyba ir ALFU buvo plačiai apsvaistytas, tikintis, kad Jaunimo Kongresas ir mažesnio masto sporto šventė, įvyks sekantį kartą Australijoje.

NAUJAS FILOSOFIJOS DAKTARAS

Balandžio pabaigoje Newcastle universitetas, kuriame profesoriauja ir prof. dr. Vyt. Doniela, suteikė "Daktaro laipsnį" sydnėjikiui Pauliui Vyteniui Kabailai, kuris kaip mokslininkas dirba Australijos mokslinėje CSIRO institucijoje. Būdamas prof. dr. Algio (buvusio Krašto Valdybos pirmininko) ir dailininkės Vidos Kabailų sūnus, jis 1973 metais N.S.W. universitete gavo savo pirmuosius diplomus, tai: inžinerijos ir tikslųjų mokslų (B.E. ir B.SC.) vėliau paruošdamas ir doktorato dizertaciją, ku-

ria sėkmingai apgynė, pasipuošdamas daktaro laipsniu ir garbingai sekdamas savo iškilaus tėvo profesoriaus pėdomis.

VILNIAUS UNIVERSITETO LEIDINIAI

Vilniaus universiteto jubiliejinis informacinis leidinys jau yra baigiamas spausdinti Melbourne, viešumoje pasirodant liepos mėnesį. Leidinys anglų kalba jau taip pat yra paruoštas, kurio anglų kalbą peržiūrėjo vienas anglų kalbos lektorius. Šis leidinys bus gausiai iliustruotas ir šį darbą dirba meninis redaktorius V. Simankevičius. Taip pat šiame leidinyje tilps straipsniai, parašyti lietuvių bičiulių: prof. J. Marvan, apie lietuvių kalbą ir amerikiečio profesoriaus W. Schmalstieg apie baltistiką ir lituanistiką šių dienų Vilniaus universitete, architektas J. Žalkauskas rašo apie universiteto architektūrą, L. Pocienės straipsnis apie vasaros lituanistinius kursus Vilniaus universitete ir taip pat daug įdomių prisiminimų iš jame studijavusių žmonių. Visą leidinį tvarko kun. P. Vaseris ir jį finansuoja Australijos Lietuvių Fondas.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

(Est. 1959)

9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643
TELEFONAS: (312) 238-9787

1979 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITES: Iš Bostono ar New Yorko Iš Chicagos

Birželio 11, Liep. 9,	\$875.00	\$1010.00
Rugs. 20, Rugs. 3 ir 10	\$875.00	\$1010.00
Rugs. 17	\$850.00	\$980.00

1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje

DVIJŲ SAVAIČIŲ:

Birželio 25, Liepos 16.	\$1200.00	\$1330.00
Rugpjūčio 6	\$1200.00	\$1330.00

2 naktys Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 3 naktys Rygoje, 3 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinke

Liepos 2	\$1375.00	\$1500.00
----------	-----------	-----------

2 naktys Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 5 naktys Romoje

Liepos 23	\$1400.00	\$1530.00
-----------	-----------	-----------

2 naktys Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 2 naktys Lucerne, 2 naktys Munique, 1 naktis Baden-Baden, 1 naktis Zuriče

Rugpjūčio 14	\$1375.00	\$1500.00
--------------	-----------	-----------

1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 6 naktys Paryžiuje

Visas grupes lydės patyrę vadovai. Įskaitoma ekskursijos į Kauną ir Trakus, ir vizų mokesčiai. Kainos asmeniui, dviese kambaryje (are subject to changes and/or government approval). Vienam kambaryje 1 savaitel reikia primokėti \$100.00; 2 savaitėms — \$175.00.

Kainos 30 ar daugiau keleivių.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

Svajonės ir tikrovė...

(Atkelta iš 5 psl.)

nekviečiamas žygiuoti. Jam mirus, Sargautis pasako kalbą, pabrėždamas, kad Vyties kryžių uždirbo laisvės kovose atidavęs ranką, o ir medalių niekas dovanai jam nedavė: - 'Mylėjome tave gyva, o mirusį apraudame, vyresnysis mūsų broli Aleliūnai, ir visada tavęs pasigesime', meluoja pats sau ir kitiems Sargautis. Kokia gi gali būti meilė žmogui, kurio net ir vardo nežinai? Ir Sargautis, išrėžęs kalbą, teiraujasi: - Kaip gi, sakyk, Aleliūno vardas?

- Nežinau.

- Savo kalboje, matai, sakiau: Aleliūnai. O reikėjo vardu kreiptis.

Aleliūnų palaidojo gražiai. Buvo ir muzika. Bet širdies trūko.

Novelės 'Pensininkų klubas' ir 'Garbės narys' - satyrinio charakterio. Pirmojoje šešetas vyrų, išėjusių vienas po kito į pensiją, suorganizuoja klubą, į kurį jokiū būdu neįsileidžia juodanugarių. Jis tik inteligentų: 'pradėsim svarstyti kokį nors gilesnį klausimą, tai Vladelis ir nukliedės, ir bus nei šis, nei tas. Geriausia, kai visi vienodo lygio', - argumentuoja Anicetas, atmesdamas Vlado Kulbio kandidatūrą.

Novelė baigiasi klubo nariams skirstantis iš alaus baro, kur visu rimtumu buvo iškilęs uodo proto klausimas. Jis nebaigtas ir bus svarstomas kitame susirinkime: - 'Taigi, gyvenimi, amžių nugyveni, pasensiti, ir tada staiga ateina tau į galvą nerami mintis apie uodą ir jo protą. Zinai, sekantį penktadienį paklausiu Anicetą, žiūrėsim, ką jis pasakys.'

'Garbės naryje' dviejų miestelių Lietuvių Bendruomenės valdybos kovoja negalėdamas pasidalinti buvusiu plechavičiuku Vytautu Medzioku. Tai bene pati linksmiausia 'Kilogramo cukraus' novelė, kurios

personažų dialogai atskleidžia ir jų charakterį, ir jų mentalitetą. Stai Meškelės ir Cingos dvikovos momentas:

- Tada jau geriau rinkim jį pirmininku vietoj šito ... - mostelėjo jis į Cingos pusę, - šito, va, šito ... - lyg ir nebedrįso jis pratarti paskutinio žodžio. Cinga užrėkė, staiga irraudęs:

- Sito, šito! Kokio šito, šito, vadinas, kaip tas sakė? Sakyk!

- Sito tavęs.

Sunku neprileisti, kad dažnas 'šito' įvardžio kartojimas Meškelės sąmonėje neturėtų panašiai skambančio angli kalbos žodžio prasmės.

Paskutinių šio rinkinio dviejų novelių - 'Pievos' ir 'Kilogramas cukraus' - veiksmas lokalizuojamas Lietuvoje. Nuo kitų novelių skiriasi jos ir savo nuotaika - jose tarsi padvelkia lyrinė dvasia. Anaiptol nesakome, kad vien todėl jos geresnės už kitas šios knygos kūrėlius. Tačiau lyrinis jų aspektas leidžia skaitytojui su jomis vaizduojamu gyvenimu susiliesti platesne savo dvasinės prigimties skale. Be to, toji nuoširdi jų aplinkos dvasia ir atmosfera drauge tarsi kiek juntamiau atskleidžia ir žmogiškosios dalios dimensijas, o gal ir dramatišką žmogaus vilčių bei svajonių sudužimą, atsitrenkus į rūšias ir šaltas gyvenimo tikrovės uolas.

'Pievoje' mažą novelės pasakotojo tėvų žemės plotelį su pa didelės atokiau gyvenančių kaimynų pievos. Ir koks nuoširdus ir tolydžio didėjantis mažžemių noras ir niekad ne sustojanti svajonė susitaupyti pinigų ir nusipirkti prie jų žemės prieinančią pievą! Taip jie išsiveržtų iš juos slegiančios erdvės, o taip pat turėtų ir šieno, ir kur savo karves paganyti. Ir jokio čia veiksmo. Visa teka tik savaime bėgančio laiko plotmėje ir prie novelės pa-

baigos, ir prie idėjinio jos atsiskleidimo: pasakotojo tėvų svajonės numiršta drauge su jais pačiais. O pievos lieka - jos amžinesnės už žmogų.

'Kilogramas cukraus' - antraštinė K. Barėno novelė. Joje pro pasakotojo - vaiko, o vėliau studento - akis ir mintis prabėga jo dėdės Jurgio gyvenimas. Susitaupes Amerikoje pinigų ir grįžęs į Lietuvą, dėdė Jurgis nusiperka gerą plotą smėlingos žemės, veda Karusę ir gyvena. Kai jo brolis, pasakotojo tėvas, miršta, dėdė Jurgis atvažiuoja į laidotuves ir atveža kilogramą cukraus. Fatališkas žestas - tas cukrus ir nuvaro jį į kapus: 'Cukrų, matai, veš iš namų! - Karusės žodžiai. Ir jį išstumia savo vyrą iš vežimo ir taip sutvarko malkpagaliu, kad vargšas Jurgis jau nepasveiksta: 'kažkur šone vis diegė ir diegė, kol užmerkė žmogus akis'.

Dėl vietos ekonomijos stapelta tik prie devynių 'Kilogramo cukraus' novelių. Maža tėra paliesta ir jų kompozicija. Kontrastas tarp tai, ko skaitytojas, atrodo, turėtų laukti, ir tai, kas galų gale įvyksta. Kontrastas, prisiminus pradžioje cituotus P. Bourget žodžius, kad už kūrinių kompozicijos, glūdi ir jo filosofija, atitinka ir 'Kilogramo cukraus' dvasią, kuri atsiskleidžia idėjinėje jų prasmėje.

Norime ir laukiame, kad Karutienė sudomintu svetimtaučius savo gimtuoju kraštu, kad Stokė, nuvykęs pas Viją, pasidžiaugtų praeities dienomis, kad Piliponienė sukurtų gražų ir laimingą šeimos židinį, kad Aleliūnas būtų bent palaidotas su meile, kad 'Pievų' personažų svajonės realizuotųsi ir kad dėdė Jurgis gražiai ir laimingai leistų savo gyvenimo dienas su Karuse.

Tačiau visa čia - veikėjų svajonės ir viltys - sudužta atsimušusios į šaltas tikrovės gyvenimo uolas. Ir šiame jų vilčių bei svajonių susidūrimu su tikrove atsiskleidžia ir dramatiškos žmogiškosios dalios dimensijos. Atsiskleidžia pagaliau ir žmogus ir jo kelio vingiai, kuriuose tarsi pajuntamas ir fatalinis aspektas. O galų gale - ir tai, kas universalu ir likimine bei egzistencine prasme gilū. Šie novelių personažai, kokie maži jie bebūtų, gyvena, svajoja, kenčia ir miršta. O ir kančios dydis nepareina nuo žmogaus didumo. Aplamai šių novelių pasaulis - pesimistiškas. Net ir 'Garbės nario' ir 'Pensininkų klubo' novelių personažai šviesiai nenuiteikia. Gal plokščiam ir naiviam individui gyventi ir yra kiek lengviau. Tačiau žiūrėti į jį - jokia paguoda. Ir joks džiaugsmas. Tačiau tai - joks priekaištas novelių autoriui. Jų pasaulis yra literatūrinis mūsų dienų gyvenimo aspektas. O jame blaiviam realisto žvilgiui rasti pagrindus optimistinei pasaulio vizijai nelengva. Čia reikėtų ypatingo talento: matyti tai, ko nėra, ir nematyti tai, kas yra.

Pačioje pabaigoje norėtusi pažymėti ryškų 'Kilogramas cukraus' novelių tikrovės iliuzijos aspektą. Daug kur jas netik skaitai, bet, rodos, ir gyvenimi drauge su jų personažais. O ir jų kalba be priekaišto. Tik gaila, kad randame bent porą stambių korektūros nuodėmių.

JOURNEYMEN MAINTAINERS

**JOURNEYMEN
Can Manufacturing Plant**

Key manufacturing positions are available for Journeymen Press and Assembly Line Maintainers who are very special people at the SHERWIN-WILLIAMS COMPANY. Our Maintainers enjoy an attractive and competitive wage, an extensive benefits program, and a pleasant working environment.

Preferred experience for Press Maintainers would include: Bliss 1831 and 102 S Presses, Bliss 1103 scroll shears, and Dewey & Almay compound liners. Assembly Line Maintainers will hopefully be familiar with: Soundronic welders, Borden testers, Angelus seamers, Bliss bodymakers, Callahan flanges, etc. If you are qualified and wish to work for a progressive and growing Company contact us.

**CALL COLLECT
312/888-5600**

**SHERWIN
Williams**
Container Division

1717 Gifford Road
Elgin, Illinois 60120
An Equal Opportunity
Employer m/f

MACHINE TOOL OPERATORS ★ ASSEMBLERS ★

We are manufacturers of precision machine tools and have several immediate openings for experienced machinist and machine tool assemblers on first and second shifts. Experience with large equipment preferred. We offer competitive wages, comprehensive company-paid benefits, and an opportunity to grow with a professional organization.

**KYSOR MACHINE
TOOL**

11515 Alameda Dr.
Strongsville, Ohio 44316
(216) 224-8600
Equal Opportunity Employer

(23-24)

MACHINISTS

FIRST AND SECOND CLASS, HAVE OWN TOOLS, READ BLUE PRINTS. POSITION OPEN ON ENGINE LATHE & TURRET LATHE, VERTICAL & HORIZONTAL MILLS.

- COMPETITIVE SALARY
- MAJOR MEDICAL
- DISABILITY INSURANCE
- LIFE INSURANCE
- COMPANY PAID HOSPITALIZATION-DENTAL PLAN
- PENSION PLAN

MG CECIL EQUIPMENT
6186 Norwalk Road
Medina, Ohio 44256

Equal Opportunity Employer

(23-32)

FOREMAN

We have an opening for an aggressive individual with strong supervisory and technical background in fabricating shop machines and procedures. Responsibilities include planning, directing and coordinating of departmental operations to meet production schedules. The person should be a strong motivator of people and a self-starter. Excellent opportunity with attractive benefits.

Please send resume or call 216-731-8000, Ext. 329. A. L. LICKERT.
EMPLOYEE RELATION SUPERVISOR

AM MULTIGRAPHICS-EUCLID PLANT
1200 Babbitt Road, Euclid, Ohio 44132
Equal opportunity employer M/F/H

(20-26)

Opportunity for Journeymen or 1st Class Skilled

MACHINISTS

MILLING MACHINISTS
TOOL ROOM MACHINISTS
THREAD GRINDERS
FORM TOOL GRINDERS (FLAT FORM)
VERTICAL TURRET LATHE (VTL) OPERATORS
HORIZONTAL BORING MILL OPERATORS
RADIAL DRILL OPERATORS

You must be able to set up your own work and have a workable knowledge of shop drawings.

ALSO NEEDED
**INDUSTRIAL JOURNEYMEN
MILL WRIGHTS
&
ELECTRICIANS**

Excellent working conditions above average earnings & complete package of company benefits.
To arrange for interview please call: MR. BEN DIFRANCO.

**NATIONAL ACME DIVISION
ACME-CLEVELAND CORPORATION**
170 E. 131st Street at Coit, Cleveland, Ohio 44108
(216) 268-4200
An Equal Opportunity Employer M/F/H

(19-23)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Kopyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Čičero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Būdamas tada Vokietijoje ir vėliau, atvykęs čia, aš nenumačiau vieno dalyko, būtent tai, kad man kada nors atitektų maloni proga su savo bendraminčiais tautininkais pasidalinti mintimis ir samprotavimais ALT Sąjungos seimo pirmajame posėdyje, kaip tatau atsitinka šiandien. Už šią man suteiktą proga esu dėkingas ALTS pirmininkui inž. Ant. Mažeikai ir jo bendradarbiams. Tačiau čia pat norėčiau pastebėti, jog tos mintys ir samprotavimai, kuriais ketinu su Tamstomis dalintis, yra ne kieno kito įtaigotas, bet mano asmenišką galvojimą. Antras dalykas, kurį turėčiau pastebėti savo kalbos pradžioje, yra tai, kad aš sąmoningai neminėsiu mūsų spaudos reikalų. Jos išlaikymas ir paskleidimas buvo, yra ir pasiliks vienu pagrindinių mūsų rūpesčių, bet jam nagrinėti šiandien pat ir čia pat bus Vilties draugijos dvimetinis narių susirinkimas. Ir jeigu viena ar kita mano pastaba bus atkreipusi Tamstų dėmesį tiek, kad ties ja stabtelėsite kituose šio seimo posėdžiuose, drįsiu pagalvoti, kad tuo rūpinuos ne aš vienas, bet ir kiti šio seimo atstovai, tautinės srovės žmonės, siekdami užtikrinti tautinės, kaip vidurio srovės tęstinumą.

Trisdešimt metų, kaip bekalbėsime, yra ilgas laiko tarpas tiek paskiro žmogaus gyvenime, tiek jo organizacijos amžiuje. Jame keitėsi sąlygos veikti, nuo jų neatšilikio ir galimybės užsibrėžtiems tikslams siekti. Kad galėtume aiškiau išvelgti į ateitį ir jai tinkamiau pasiruošti, aš manau, būtų naudinga čia stabtelėti ties vienu ar kitu palyginimu, kas buvo anuomet, kai formaliai naujan veikiman žengė apsijungę išeivijos tautininkai, ir ką toje pat plotmėje turime šiandien. Ne mes vieni rūpinamės rytojumi, nes kas to nedaro, tu ir veikimas pasibaigia su jais.

ALT S-gos steigėjais buvo iškilūs išeivijos lietuvių veikėjai, ne tik tolygūs kitų srovių vadovams, bet dažnas jų tiek savo asmenybe, tiek įsigyta reputacija daugelį jų prašokęs ir plačiųjų masių su gilia pagarba net ir šiandien prisimenamas. Pvz. Antanas Olis, Juozas Bačiūnas, Pijus Žiūrys, Steponas Biežis, dr. Colney-Aukštikalnis, Juozas Ginkus, Antanas Vanagaitis, Kazys S. Karpius, Juozas Tysliava ir kiti, prie kurių jau buvo spėjęs pritapti naujai atvykęs Bronius T. Dirmeikis. Jų visų šiandien nebeturime ir, deja, savo seimuose nebeturėsime. Džiaugiamės savo tarpe matydami vieną iš akty-

Naujosios Vilties žurnalo redaktorius Aleksas Laikūnas skaito ALT S-gos seime pagrindinę paskaitą. Šalia sėdi ALT S-gos pirmininkas inž. A. Mažeika. V. A. Račkausko nuotr.

Po 30 metų žvilgsnis į ateitį

Alekso Laikūno paskaita ALTS-gos Seime Chicagoje

vųjų S-gos steigėjų-pirmūnų, visuomet aktyviai besireiškiantį jos seimuose — tai adv. Vytautą Abraitį. Jį kaip tokį ir šiandien sveikiname, daug daug šviesių ir darbingų metų linkime.

Pirmieji ir vėliau sekančieji metai, tiesiai sakant, buvo S-gos žydėjimo metai, apvainikuoti sąskrydžiais Washingtone. Prie mano čia paminėtų ir kitų, dėl laiko stokos neįmanomų išminėti veikėjų ir atsidėjusių narių, jungėsi nauja ateivių banga, išaugusi ir užsigrūdinusi nepriklausomoje Lietuvoje. Naujos gyvenimo sąlygos pradžioje juos varžė ir jiems neleido tautiniam darbui atsidėti tokiu mastu, kai jie gali daryti šiandien, šiame krašte įsigyvenę ir ne vienas net prasigyvenęs. Bet užtat ne vienas jų yra net savo šeimos narius, šiame krašte aukštuosius mokslus baigusius, Sąjungos veikiman atsivedęs, tuo pačiu tautinien srovėn naujų daigų įdiegęs. Šios jaunuosius nuoširdžiai sveikiname, į juos dedame viltį, kad jie ne tik iškrantinčius, atstos, bet ir kitus, savo bendramąžius gyvu pavyzdžiu patrauks.

Kaip besistengsime, kaip bebalansuosime, galutinėje išvadoje vistiek turėsime sutikti, jog tasai prieauglio balansas nėra per daug džiuginantis, bet jis yra kur kas šviesesnis už kitų srovių, kurios neįstengia periodiškai suorganizuoti panašius seimus ar išlaikyti savo periodinę spaudą.

Viena iš daugelio tautininkų veiklą stiprinančių

aplinkybių buvo ir, manau, turėtų pasilikti, yra tai, kad jie savo sprendimuose mokėjo ir sugebėjo objektyviai vertinti lietuviško gyvenimo reiškinius. Jie patys dirbo ir kitus skatino daryti tai, kas tam gyvenimui naudinga, pastebėjo ir vertino visų kitų nuopelnus jame, bet antra vertus turėjo drąsos aiškiai ir viešai pasisakyti prieš negeroves, kurios jį trukdė, menkino ir žalojo.

Visai natūralu, kad senoji ateivių karta šiame krašte buvo pasiskirsčiusi maždaug tomis pat politinėmis bei ideologinėmis srovėmis, kaip ir mes buvome pasiskirstę nepriklausomojoje Lietuvoje, nors ir ne ta pačia proporcija. ALT S-ga tikėjosi naujų pajėgų susilaukti iš Lietuvoje buvusių tautininkų, neolituanų ir jaunalietuvių. Iš dalies taip ir įvyko. Bet prisiminus, kad valdančioji partija visados ir visur pritraukia ir nemažą dalį žmonių, kurie į ją stoja ne tiek iš ištikinimo, kiek asmeninės naudos siekimo sumetimais, tad buvo taip pat natūralu, kad dalis tokių nuo tautininkijos nususuko ir įsijungė kitur, dažnu atveju grįžo, iš kur buvo atėję. Mat, čia bet kokių lengvatų ar pirmenybių nebebuvo ko laukti ar tikėtis. Dar kiti, per anksti pavargę, užsidarė savo asmeniniame kiaute, tartum jie būtų čia atvykę geresnio gyvenimo siekti ir savo jaunystėje, mokslus eidami, nieko iš visuomenės nebūtų gavę.

Tuo būdu ALT S-gos narių sąrašai neištyso taip,

kaip buvo galima laukti. Bet kitu atžvilgiu toji aplinkybė išėjo tautinei srovei į dvasinę naudą: joje susitelkė asmenys, kurių ištikinimams tautinė srovė buvo ir pasiliko ideologiškai artimiausia. Iš to sugretinimo mano išvada, įsidėmėtina ateičiai, būtų tokia: šiandien mūsų tautininkijai svarbi ir brangi kiekviena geros valios pajėga, o ypačingai tie asmenys, kurie daugelį metų dirbo ar tebedirba jos naudai, neimdami atostogų kaip savo darbovietėse. Nepagrįstais kaltinimais ir neapgalvotais sprendimais labai lengva darbingo žmogaus netekti, bet daug sunkiau jį susigrąžinti.

Čia pat man atrodo, kad ir šiam seimui būtų naudinga apsvarstyti būdus bei priemones, kaip užsitikrinti ALTS veiklos tęstinumą, pritraukiant naujų narių ar steigiant naujus skyrius; pasidalinti mintimis ir paplanuoti tai, kaip sustiprinti ir pagilinti veikiančių skyrių darbą ar pačios Sąjungos veiklą, kad ji kaip tasai magnetas pati savaimė trauktų į save visuomeniškai nusiteikusius žmones. Organizacijoms nepriklausančių yra ir visuomet bus daugiau, negu į jas įsirašiusių. Lygia dalimi mūsų srovei palinkusių, jai simpatizuojančių ir jos darbus paremiančių sąrašas būtų kelis kartus ilgesnis už registruotų narių, jeigu kas tokius pajėgtų suregistruoti. Pakankamai vaizdus yra Dirvos atstatymo ir įkurdinimo pavyzdys. Tai džiugi-

nantis ir išnaudotinas dalykas.

Bet būtume neteisingi prieš kitus ir prieš save, jeigu nenorėtume pripažinti buvimą tokių dalykų, kurie mūsų veiklą be reikalo stabdo, kaip ankstyvą pavasarį judėjimą trukdo staiga atsiradusios duobės netaisyta me vieškelyje. Tokia duobe aš laikau paskutinių kelerių metų būvyje rytiniame pakraštyje iškilusią nesantaiką, per plačiai išsiveržusią į viešumą. Tokios nesantikos nepažino S-gos steigėjai prieš trisdešimt metų. Organizaciniam gyvenime tarpusavio nesusipratimai beveik neišvengiami. Jų turėjo ir tebeturi visi, ne tik mes vieni. Mat žmonės ne angelai, bet ir tie, kaip Biblija sako, klydo ir darė nuodėmes. Mūsų ginčas yra tuo painesnis, nes čia galutinėje išvadoje naudojasi mūsų bendras didysis priešas, kurio programoje aiškiai pasakyta: "Kovojant prieš užsienio antisovietinį nacionalistų centrus, įpareigojama juos išardyti... nacionalistus 'ideologiškai nuginkluoti', panaudojant atitinkamą medžiagą... imtis priemonių suskaldyti ir sunaikinti jų grupes ir izoliuoti aktyviuosius nacionalistus."

Kokia tad išeitis? Čia matau tik dvi galimybes. Arba nieko nedaryti ir leisti įvykiams riedėti savo keliu kaip ligi šiolei, bet tasai kelias, kaip matėme, buvo ir bus pragaištingas. Kita galimybė yra ieškoti abi šalis raminančio kompromiso.

Aš visą laiką buvau ir būsiu už antrąją galimybę. Kada savo gyvenime išgirdavau, kad dėl nuomonių skirtingumo susikirtusios dvi man artimos šalys pasiekdavo nuomonių išlyginimo nuolaidumu ir susitarimu, tada ir mane patį apimdavo džiaugsmas. Naktys darydavosi ramesnės, o dienos šviesesnės. Būčiau laimingas, jeigu galėčiau tokį pat džiaugsmą patirti ir šiame nemaloniame ginče. Kaip žinome, didelė prigimties dovana yra šviesi ir stipri atmintis, bet dar didesnė tos pačios prigimties dovana yra žmogui suteikta galia užmiršti sykį patirtą skriaudą ir kitam atleisti jo ar jos kaltę. Iš savo gyvenimo gerai žinau, kaip sunku tatau padaryti, tačiau kas gali prisiversti šia užmiršimo galia pasinaudoti, tas ne tik nesusiniekina savęs, bet visa galva iškyla aukščiau paprasto geros valios žmogaus. Tokius mes užtarnautai vadiname asmenybėmis.

Todėl šią iškilmingą vandeną, po kurios netrukus pradėsime svarstyti savo organizacijos planus šviesesnei ir tikresnei ateičiai, aš drįstu apeliuoti į gerą

(Nukelta į 8 psl.)

PO 30 METŲ...

(Atkelta iš 7 psl.)
 valią visų, kurie vienokiu ar kitokiu būdu buvo į šią painiavą įvelti ar patys įsitraukę: prisiverskime pasinaudoti ta prigimties mums dovanota užmiršimo ir atleidimo galia. Dėkime nelemtam praeities momentui tašką. Tegu laikas užgydo žaizdas, o jo tėkmė tegu čia pat ir šiandien pat ima plauti susirinkusias nemalonus nuosėdas.

Dar vienas dalykas, vertas ano meto palyginimo su šiandienine būkle, yra mūsų didžiųjų ir bendrinių organizacijų tarpusavio santykiai, kiek tatau liečia tautininkijos vaidmenį juose. Šį klausimą mielai paliktu me nuošalyje, jeigu mūsų tautininkija nebūtų tiesiogiai įtraukta. Manau, kad ir šiam seimui pilnai pakaktų savų rūpesčių nagrinėjimo ir sprendimo. Tačiau seimas negali pro jį tyliai praeiti, kadangi iš vienos pusės ALTS yra esminė Amerikos Lietuvių Tarybos dalis, kaip viena politinių jos srovių, ir netiesiogiai per LT Sąjūdį atstovaujama Vlike. Iš kitos pusės nemaža tautininkų aktyviai dalyvauja Lietuvių Bendruomenės veikloje nuo pat jos pradžios.

Darna ir susiklausymas reikėsi mūsų išeivijos organizacijų santykiuose, kada jų vadovybės tarpusavio santykius grindė Antano Olio ir Juozo Bačiūno išmintimi ir tolerancija. Buvo aiškus ir visų sutartas bei pripažintas veiklos sričių pasiskirstymas, Amerikos Lietuvių Tarybai turint ne ginčijamą mandatą reprezentuoti JAV lietuvių politiniuose reikaluose, Lietuvių Bendruomenei rūpinantis lietuviybės išlaikymo, tautinės kultūros puoselėjimo ir švietimo srityse, gi Vlikui kalbėti pavergtos Lietuvos vardu globaliniu mastu. Ką šiandien turime, visi žinome. Bet tokia padėtis nieku būdu nepateisinama ir nieko nedarant ji pati savaime tikrai nepasikeis.

Okupantų siautėjimas nežino nei galo nei krašto. Pagaliau prieina net prie tokios nesąmonės, jog pagal naujausius patvar k y m u s nuo š. m. liepos 1 d. sovietų piliečiais laikomi visi, kurie yra gimę šiandien rusų valdomose teritorijose, nors jie gyventų bet kur kitur už sovietinių sienų ir būtų tapę natūralizuotais gyvenamos valstybės piliečiais. Dar daugiau, sovietiniais laikomi net ir jų vaikai, gimę net ne sovietijoje...

Tad žvelgdami į ateitį, turime ieškoti priemonių vadovaujantiems įtikinti, jog ne kada nors, bet dabar yra tikrasis ir paskutinis metas peržiūrėti visą mūsų bendrinių organizaci-

jų santvarką ir ieškoti protingos darbo sričių padalos gražinimo. Ne laikas ginčytis dėl vienokios ar kitokios Helsinkio akto interpretacijos, o būtinybė išnaudoti visa tai, kas tame akte būtų galima išskaityti, kad pagal jį būtų gražintos prigimtinių teisės pavergtiesiems, įskaitant ir laisvą apsisprendimą išsiskirti iš sovietinės imperijos, kuri milijonus žmonių engia jėga pasivergusi. Turime džiaugtis tuo, kas ALTos pasiekta Belgrade, ir stengtis dar daugiau pasiekti šiais metais Madride.

Ateinanti Madrido konferencija ir jos teikiamų galimybių apdairus išnaudojimas — tai tik vienas momentas iš mūsų Lietuvos laisvės kovų. Okupacinė priespauda nerodo atlydžio žymių, bet priešingai, lauzydama tarptautinius įsipareigojimus, apgaulingu būdu stengiasi užmigdyti mums draugiškas ir tarptautinėse derybose galinčias pavergtiesiems padėti Vakarų pasaulio vyriausybes. Mūsų tarpusavio nesutarimai, veiklos duplikavimas, netikslingas laiko ir suaukotų visuomeninių išteklių naudojimas darosi nieku nepateisinama prabanga. Jos vietoje vieną kartą mūsų vadovaujančių veiksmų praktikon turi grįžti prarastasis vieningumas.

Atrodo, kad dėl užsibrėžtųjų mūsų išeivijos politinių tikslų vadovaujančiųjų sutariama, bet nuomonės išsiskiria dėl taktikos ir panaudotųjų priemonių pasirinkimo. Dėl šių antraeilių dalykų tartis ir susitarti geriausias metas yra tada, kada į vadovavimo viršūnes ateina nauji žmonės su naujomis idėjomis, geros valios vedini. Toks metas, mano manymu, yra dabar, kada trys didieji vadovaujantieji veiksniai (VLIKas, ALTa ir PLB) susilaukė naujų pirmininkų, o ir JAV Lietuvių Bendruomenė netrukus gaus naują vadovybę. Nemanau, kad jiems nebūtų įgrįsusi ankstyvoji trintis, kuri neigiamai veikia visą išeiviją. Pavyzdžių toli ieškoti netenka. Gerai prisimenama, kaip giliai suplaišijusi buvo savo laiku senoji ateivių karta šiam krašte. Bet kai iškilo reikalas pakelti balsą prieš smurtu įvykdytą Lietuvos okupaciją, toji suplaišijusi išeivija mokėjo pamiršti įsisėnėjusius nesutarimus, suorganizavo Amerikos Lietuvių Tarybą ir ėmėsi tarti vieningo darbo. Pasiekus to meto sąlygomis galimų laimėjimų didžiuosiuose dalykuose, atsirado bendra dalba ir antraeiliuose.

Kada teigimams paremti nėra suvokiamų duomenų, tenka vadovauti tikėjimu ir nujautimu. Ir toks nujautimas man sako, jog prigyvensiu metą, kada vadovaujančiųjų išminties dėka mūsų išeivijos organizacijų santvarkon grįš solidarumas, kada nebereikės skirstytis į bendruomenininkus ir altininkus, — būsime vienos lietuviškosios bendruomenės žmonės ir rūpinsimės gyvąją lietuviybę perduoti iš kartos į kartą.

ALT S-gos seimas pagal jos įstatus yra aukščiausias jos vadovybės organas, kurio galioje yra veiklos planavimas, veikimo linkmės nustatymas, santykių su bendrinėmis ar lygiagretėmis organizacijomis aptarimas, vadovybės atliktų darbų įvertinimas ir pagaliau parinkimas žmonių, kurie sekančių dvejų metų būvyje jai vadovaus. Tai ne tik labai reikšmingas ir nemažiau svarbus uždavinys, bet ir atsakinga pareiga. Kad šis seimas naudingai praektų, nemaža darbo įdėjo ALTS vadovybė ir seimo rengimo komitetas. Tai buvo jų tiesioginis rūpestis.

Bet buvo ir daugiau jų susirūpinusių. Pvz. mane, o taip pat gal ne vieną Jūsų, pasiekė paskirų asmenų ar net pasivadinusių suinteresuotų grupių bendralaiškiei su įvairiausiomis sugestijomis šio seimo reikalais. Vienu atžvilgiu ši akcija mane džiugina, nes parodo, kad mūsų S-gos reikalai rūpi didesniajam kiekiui narių, negu tie penki asmenys, kurie savo dvejų metų kadenciją šiame seime užbaigs. Protarpiais iškildavo mintis, gal būtų pravartu S-gos statutą pakeisti taip, kad valdyba būtų renkama ne dvejais, bet ketveriems metams. Juk per dvidešimt paskutiniųjų metų tik viena vienintelė valdyba išbuvo tik dvejais metais ir tai tik dėl to, jog jos pirmininkas turėjo imtis kito tautininkijai svarbaus darbo organizuoti. Visi kiti ištesėjo dvi ar tris kadencijas.

Kitu atžvilgiu tie privatūs bendralaiškiei skatino mane gerokai ir atsargiai pagalvoti, kad suprasčiau, kiek juose įmiešta amerikinių rinkiminių metų praktikos. Tam nevengta sutirštinti tamsiomis spalvomis pavaizduoti baigiamos kadencijos laikotarpį arba pakaltinti vadovybę nerealių dalykų neįvykdymu ir tuo pačiu motyvuoti, jog reikia valdybos asmeninės sudėties pakeitimo. Kitas dalykas, ką tuose raštuose išskaičiau, yra tam tikra dozė asmeninio pasigarsinimo.

Tuos dalykus išskyres, aš visdėlto išskaitau ir nemaža geros valios padikuotų, tautinei srovei siūlomų nudingų bei tikslingų sugestijų. Man rodos, kad šios su-

gestijos bus pakartotos rytoj čia pat, kada bus svarstomi atitinkami seimo darbotvarkės numatyti punktai. Jas išdiskutavus ir priėmus, susidarys mūsų ateinančių dvejų metų veikimo gairės, privalomos naujai valdybai vykdyti, o skyriams bei nariams — jų vykdyimą visokeriopai remti. Bet šiuose nutarimuose aiškiausiai ir stipriausiai turėtų būti pabrėžtas mūsų įsipareigojimas visomis galimomis priemonėmis, užmirstant tarpusavio nesutarimus ir tarpsrovinius nesutarimus, vieningai ir besąlygiškai padėti okupuotos Lietuvos lietuviams, jų laisvės grumtynėse.

Jie šaukia ir laukia mūsų pagalbos. Kokios pagalbos. Į tai atsako neseniai laisvajam pasaulin atvykęs, iš

sovietinio kalėjimo ištrūkęs Romas Juozas Giedra: "...Laikas mums visiems suprasti, kad Lietuvos ateitis yra mūsų visų bendras reikalas ir kad jį išspręsim tik mes patys. Mažiausias n e s a v a n a u d i š k a i atliktas darbas jos labui, tiek Lietuvoje, tiek ir už jos ribų nedings be pėdsakų. Lietuvai užtenka generolų, jai reikia kareivių — juodadarbių. Mes visi Lietuvai norime tik vieno, kad Lietuvos vardas nebūtų užmirštas, kad Lietuva būtų laisva. Reikia parodyti pasauliui mūsų kraujuojančias žaizdas. Padėkite kankiniams už Lietuvos ateitį, jų šeimoms ir nukentėjusiems nuo bolševikų — laiškais, laidomis per radiją, paminėkite juos spaudoje, sušelpkite materialiai."

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.

6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĒLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint
Anthony
Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
 Phone (312) 656-6330
 Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.
 Juozas Gribauskas, vedėjas

ELECTRICAL ASSEMBLERS

MUST READ SCHEMATICS AND WIRING DIAGRAMS. ABILITY TO BUILD CONTROLS FROM SCRATCH. EXCELLENT OPPORTUNITY.

- COMPETITIVE SALARY
- MAJOR MEDICAL
- DISABILITY INSURANCE
- LIFE INSURANCE
- COMPANY PAID HOSPITALIZATION-DENTAL PLAN
- PENSION PLAN

MG CECIL EQUIPMENT

6186 Norwalk Road
Medina, Ohio 44256

Equal Opportunity Employer (21-23)

LIGHT TO HEAVY MACHINE ASSEMBLY

MUST BE ABLE TO WORK FROM PRINTS. EXPERIENCE NECESSARY. MINIMUM 2 YEARS. MINIMUM SUPERVISION.

- COMPETITIVE SALARY
- MAJOR MEDICAL
- DISABILITY INSURANCE
- LIFE INSURANCE
- COMPANY PAID HOSPITALIZATION-DENTAL PLAN
- PENSION PLAN

MG CECIL EQUIPMENT

6186 Norwalk Road
Medina, Ohio 44256

Equal Opportunity Employer (21-23)

Opportunity for 1st Class
MACHINISTS
N/C LATHE OR MILL

Must have job shop experience, and be able to set up work from blue prints & close tolerance. Up to \$9.70 per hour. 50 hour work week. THIS IS A GROWING COMPANY. SOUTHWEST AREA.

KESTRAN, INC.

8181 Commerce Park Dr.
Houston, Texas 77036
713-771-5831 (23-26)

Seimą rengė Chicagos skyriaus valdyba, pirmininkaujama Adolfo Švažo. Seimo eiga buvo padalinta į dvi dalis ir jo viduryje buvo įterptas "Vilties" draugijos suvažiavimas. Tai du atskiri renginiai.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimas

Seimui rengti komiteto pirmininkas Adolfas Švažas atidaręs ir pasveikinęs seimo dalyvius bei svečius, tolimesnį vadovavimą perdavė Sąjungos pirmininkui Antanui Mažeikai.

Į garbės prezidiumą buvo pakviesti: gen. konsulė Juzė Daužvardienė, atstovas prie Vatikano Stasys Lozoraitis, kun. Adolfas Stašys, paskaitininkas Aleksas Laikūnas ir Sąjungos valdybos nariai — Bronius Dūda, Jonas Mockus ir Elena Gedgaudienė. Himnus sugiedojo solistė Irena Petrauskienė, pianinu pritariant Antanui Kalvaičiui. Invokaciją sukalbėjo kun. Adolfas Stašys.

Susirinkusius svečius pasveikino Sąjungos pirmininkas Antanas Mažeika, mirusių narių sąrašą perskaitė Bronius Dūda. Jie pagerbti atsistojimu ir minutės susikaupimu.

Sveikinimai

Seimą žodžiu sveikino: Lietuvos atstovas prie Vatikano Stasys Lozoraitis jr., Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vytautas Kamantas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Šidlauskas, BALFo pirmininkė Marija Rudienė, viešnia iš Venezuelos Jūratė Statkutė de Rosales perdavė Venezuelos lietuvių sveikinimą seimui, viešnia iš tolimosios Tautinės Kinijos Marija Tūbelytė-Kuhlmann, Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos pirmininkas Cezaris Modestavičius, Reorganizuotos Lietuvių Bendruomenės centro valdybos pirmininkas dr. Vytautas Dargis, Lietuvos šaulių Sąjungos Tremtyje Centro valdybos pirmininkas Karolis Milkovaitis, Lietuvių Respublikonų Federacijos vardu A. Jankūnas, Sąjungos garbės narys dr. Juozas Bartkus, visų trijų gyvųjų garbės narių — Nado Rastenio, Albino Trečioko ir savo vardu.

Raštu sveikinimus perskaitė Sąjungos valdybos sekretorius Jonas Mockus. Raštu sveikino: diplomatinės šefas ministeris Stasys Lozoraitis, sr., atstovas Washingtono dr. Stasys Bäckis, atstovas Anglijai Vincas Balickas, gen. konsulas Jonas Žmuidzinas, gen. konsulas Anicetas Simutis, garbės konsulas Vytautas Čekauskas, VLIKo pirm. dr. Kazys Bobelis, Krikščionių demokratų sąjunga ir Karių veteranų sąjungos "Ra-

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimo apžvalga

Seimas įvyko 1979 m. gegužės 26-27 dienomis Chicagoje

Antanas Juodvalkis

movė" centro valdyba.

Turiningą, tolerancijos ir vienybės dvasia persunkta paskaitą — "Po 30 metų žvilgsnis į ateitį", skaitė "Naujosios Vilties" žurnalo redaktorius Aleksas Laikūnas.

Tuo iškilmingasis posėdis buvo ir baigtas.

I Darbo posėdis

Po priešpiečių prasidėjo darbo posėdžiai. Į darbo prezidiumą pakviesti: pirmininkais — Vytautas Abraitis, Jonas Jurkūnas ir Vincentas Gruzdis, sekretoriais — Bronė Plaplėnienė ir Oskaras Kremeris.

Su mažais pakeitimais pasiūlyta darbotvarkė priimta ir pradėta vykdyti. Sudarytos komisijos: mandatų — Petras Bučas (pirm.), Kostas Ramanauskas ir Stasys Mankus. Nominacijų — Eugenijus Bartkus (pirm.), Juozas Bagdonas, Jonas Švoba, dr. Antanas Butkus ir Aleksas Laikūnas. Rezoliucijų — Vaclovas Mažeika (pirm.), Teodoras Blinstrubas, Zuzana Juškevičienė, Bronius Tiškus, Stasys Virpša ir dr. Bronius Nemickas.

Pranešimus padarė: pirmininkas Antanas Mažeika, išdėsinė pranešimą perskaitė vicepirm. Bronius Dūda, revizijos komisijos aktą perskaitė Vytautas Matonis.

Valdybos pranešimai

Pirmininkas A. Mažeika savo pranešime apžvelgė dviejų metų veiklą. Sąjunga turi atstovus ALTe ir per Tautinį Sąjūdį atstovauja VLIKe. Išleido knygą "Tautinės Minties Keliu". Knyga jau atspausdinta ir yra rišyloje. Knygą redagavo a. a. dr. Jonas Pazinas ir Jonas Pranas Palukaitis. Ignas Andrašiūnas yra tarpininkas tarp Sąjungos valdybos, redakcijos ir leidyklos.

Valdyba būdama tolimiausioje vietovėje, Los Angeles apylinkėje, nevenge kelionių, bet dalyvavo PL Dienose, Toronte, VLIK seime, Chicagoje, Apygardos suvažiavime, New Yorke ir kitur. Chicagoje ir New Yorke lankėsi net po 2-3 kartus.

Daug laiko sugaišino dr. Broniaus Nemicko ir Emilijos Čekienės tarpusaviai ginčai, į kuriuos buvo ban-

dyta įtraukti ir Sąjungos valdybą.

Valdyba dėjo pastangas abi šalis sutaukyti, bet nepavyko. Paskelbti pareiškimai spaudoje neprisideda prie vienybės atstatymo bei veiklos konsolidavimo. Žaizda dar neužgijusi ir tebedaro žalą visai Sąjungos veiklai.

Sntykiausiai su kitomis organizacijomis yra geri, ypač su ALTa, kurioje yra ir Sąjungos atstovai, o taip pat su VLIKu ir LB.

Dėkojo visiems bendradarbiams — valdybos nariams, skyrių vadovybėms, "Dirvos" redaktoriui Vytautui Gedgaudui, "Naujosios Vilties" redaktoriui Aleksui Laikūnui, ištvėringajam novelės mecenatui Kašelioniui ir visiems talkininkams.

Ignas Andrašiūnas painformavo apie knygos "Tautinės minties keliu" leidimo vargus. A. a. dr. Jonas Puzinas suredagavo du trečdalius knygos, o užbaigė Jonas Pranas Palukaitis. Nors knyga jau atspausdinta, bet užtruko rišyloje ir šiandien yra tik suklijuoti keliolika pavyzdžių. Prašė skyrių valdybas knygą plauti ir populiarinti jos pardavimą, ruošiant pristatymus.

Diskusijų metu buvo pasiaiškinta pranešimų nepakankamai išryškinti atvejai. Kreiptas dėmesys į knygos leidimo finansinę padėtį ir bendrai Sąjungos finansus. Prašyta dėti pastangas sutaukyti suskilusią Lietuvių Bendruomenę ir kt. Po diskusijų, pranešimai buvo priimti ir baigtas pirmas darbo posėdis bei pirmos dienos darbotvarkė. Po trumpos pertraukos buvo pradėtas "Vilties" draugijos suvažiavimas, apie kurį pakalbėsime atskirai.

Antras darbo posėdis (sekmadienis)

Posėdis pradėtas Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovo prie VLIKo pranešimu. Algiiui Sperauskui neatvykus, jo pateiktą raštu pranešimą perskaitė J. Jurkūnas. Teodoras Blinstrubas ir Petras Bučas, Sąjungos atstovai ALTe, plačiai ir dalykiškai painformavo apie jų darbą Amerikos Lietuvių Taryboje. Emilija Čekienė, Nepriklausomybės Fondo pirmininkė, pranešė apie Fondo finansinę padėtį ir esamą struktūrą. Buvo išleista trys laidos knygos

"Lithuania 700 year", kurios jau yra išsisėmusios. Galvojama apie ketvirtą laidą, nes pareikalavimas yra.

Diskusijos

Po šių pranešimų kilo gyvos diskusijos. Plačiai buvo komentuojami Rochestero susitarimai. T. Blinstrubas perskaitė padarytus susitarimų visus 6 punktus ir teigė, kad ALTos atstovai dr. Leonas Kriaučeliūnas ir dr. Jonas Valaitis neturėjo įgaliojimų tokius susitarimus daryti. Jie buvo įgalioti tik tartis su LB atstovais, bet jokių susitarimų nedaryti. ALTos valdyba du punktus priėmė ir sudarė naują komisiją tolimesnėms deryboms vesti.

Buvo primintas dr. L. Kriaučeliūno duotas "Dirvai" pasikalbėjimas, kuriame patvirtinta, kad įgaliojimus turėjo. Šio dr. L. Kriaučeliūno pareiškimo ALTos valdyba niekur nėra paneigusi. LB ir ALTos santykių sunormavimo klausimas buvo gana plačiai ir jautriai diskutuotas. Net buvo iškelti spaudoje pasisakymai. Diskusijos baigtos, paprašius paruošti tuo reikalu rezoliuciją.

Nepriklausomybės Fondo pranešimas patikslintas, kad Fondas buvo įsteigtas 4 organizacijų Nepriklausomybės Talkos veiklai remti, o ne knygoms leisti. Vėliau Nepriklausomybės Fondas perorganizuotas į korporaciją ir valdomas direktorių. Nėra jis suprivatintas, kaip kai kas bandė teigti.

Trečias darbo posėdis

Skyrių pranešimai

Po trumpos pietų pertraukos, pranešimus padarė šie skyriai: New Yorko I skyriaus pirm. Vebeliūnas, Chicagos skyriaus pirm. A. Švažas, Detroito skyriaus pirm. J. Švoba, Los Angeles skyriaus pirm. J. Steikūnas, Philadelphijos — pirm. V. Matonis, East Chicagos — K. Domarkas, Bostono — pirm. V. Senūta, Richmond Hill — pirm. J. Bagdonas, Clevelando — pirm. K. Karalis, Elizabetho — pirm. P. Lanys, Cicero — pirm. Pr. Kašjuba, St. Louis — Br. Tiškus ir steigimo užuomazgą padariusio Floridos skyr. iniciatorius V. Abraitis.

Vienų skyrių veikla gyvesnė, kitų silpnesnė. Nariais gausiausias Chicagos skyrius, turįs 150 narių, o kiti skyriai narių gausumu nepasižymi, svyruoja nuo 25 iki 60. Bostono skyrius turi savo namus ir gerai išvystyta kultūrinė veikla.

Taip pat platų pranešimą padarė Rytų apygardos pirmininkas A. Jonys.

(Nukelta į 10 psl.)

ALT S-gos garbės narys dr. Juozas Bartkus sveikina seimo dalyvius. A. V. Račkausko nuotr.

PRO MĒLYNUS AKINIUS

REDAGUOJA OKULISTŲ KOLEGIJA

VEDAMASIS

Kas yra "vedamasis"? Filologų nuomone šiuo žodžiu turėtų būti vadinamas visiškai ne laikraščio pagrindinis straipsnis, kuris iš tikrųjų yra "rašomasis", kol dar jį redaktorius rašo, o išspausdintas virsta "neskaitomuoju", nes tai pats nuobodžiausias žurnalistinis kūrinys, visada panašus į pamokslą.

Grynojo kalbos mokslo požiūriu vedamasis yra tas žmogus, kurį kas nors veda už rankos, už nosies ar už apikaklės.

Kaip žinome, už rankos šiandien tik būsimeji jauna-vedžiai vienas kitą veda į bažnyčią ar į metrikacijos biurą, vis dabodami, kad jaunikis per anksti nepabėgtų, o jaunoji per anksti iš laimės neapalptų ir neišsitiestų ant kietų grindų. Bet daug dažniau šiame gyvenime mes esame vedžijami už nosies ir už apikaklės.

Pavyzdžiui, okup. Lietuvoje komunistų partijos vadai mūsų tautiečius jau 35 metus už nosies veda į "tarybinį rojų", kurio vartų vedamieji dar vis nepasiekė, ir taip pat 35 metus tempia už apikaklės į kalėjimus tuos, kurie į tą "rojų" nenori eiti. Be to, ir mūsų turistai tenai už nosies apvedami apie Gedimino kalną ir Trakų pilį, apie naujuosius operos rūmus ir žirmūnų "prodžektus", o už apikaklės gražinami į lėktuvą, jeigu nuklysta aplankyti savo tėvų ir giminių kapų buvusios tėviškės laukuose.

Bet tuo netvirtiname, kad išėivijoje nėra vedamųjų. Čia iki skyrų vyrų už nosies vedžioja žmonas, žmonos vyrus, iki testamento surašymo vaikai tėvus, o prieš kiekvienus rinkimus esame politikierių už nosies vedami balsuoti už amerikietį "lietuvių draugą", kuris vėliau rūpinasi tik žydų emigracija iš Sovietų Sąjungos. Yra dar tvirtinančių, kad patriotizmu užsimaskavę KGB agentai už nosies veda ALŲ prieš Liet. Bendruomenę, Lietuvių Bendruomenę — į Reorgus, Reorgus — į žalgirio mūšį prieš vieną Barzduką, o visus drauge už nosies traukia pėsčius eiti per Atlantą į tarybinę Lietuvą.

Už apikaklės čia yra vedami tiksliai angliškai kalbančių tėvų vaikai į lituanistines mokyklas patriotizmui pademonstruoti.

rinkime prasižiojo, jog esu jau per daug kurčias ir negalėsiu pirmininkauti.

Balandžio 14 d.

Vakar buvo mano gimtadienis. Ir gana liūdnokas. Kai seniau prisirinkdavo pilnas butas net nekviestų svečių, tai šiemet atėjo tik dvi artimiausių kaimynų šeimos iš 15 kvietusių... Girdi, darbo diena... Be to, dar turėjau didelį nemalumą. Kai savo bičiuliams bandžiau papasakoti, kaip Lietuvoje susisiekimo ministerijos kabinete pirmą kartą pabučiavau savo Reginutę, tai šioji ėmė ir suriko: Jonai, jau esi senas ir durnas, nes tą pačią seną istoriją tiem patiem svečiam pasakoji net penktą kartą! Tokio viešo aki-brokšto iš savo pupuonėlės tikrai nesitikėjau sulaukti.

Gegužės 24 d.

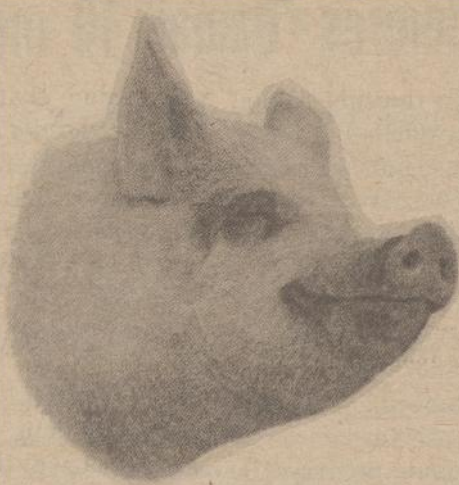
Esu visiškai pribaugtas. Kai šiandien anksti rytą pasakiau savo Reginutei, kad dabar reikia taupyti, nes iš mano vieno pensijos abu negalime senoviškai gyventi, tai ji trenkė man į veidą savo naktinius marškinius ir, pasiėmusis santaupų knygutę, išvažiavo į Los Angeles. Ir velniai žino, ar besugrįš!... Po pietų išėjau pasivaikščioti. Maniau nusiraminsiu. Buvo šilta ir giedri diena, tad kiek prisnūdau ant parko suolo, pasikabinęs švarką ant jo atramos. Bet kai pramerčiau akis, tai vos neapalpu. Kažkoks veršinis juodas šuva, nekreipdamas į mane jokio dėmesio, šlapino ant mano švarko skverno ir net tiesiai į kišenę, kur buvo įdėtas oficialus padėkos raštas už ilgametę visuomeninę veiklą ir dar nusipelnytą medali... Net apsverčiau...

Prašau kreiptis!

GREITAS IR SAŽININGAS PATARNAVIMAS!

Aš bendradarbiauju visuose lietuviškuose laikraščiuose nuo krikščioniškų ir liberališkų ligi komunistinių išėivijoje ir okupuotoje Lietuvoje. Pagal užsakyką rašau visokių ideologijų

Ar maudaus Floridos purvyne,
Ar Vilniaus kapines knisu, —
Visur man ta pati tėvynė,
Visur pašlovinta esu.

Visur žengiu už transparentų
Minioj nematoma akių
Ir, kai kariai už melą krenta,
Iš pranašų gerklės kriūkiu.

Visur gyva paminklų moly
Ir išdidžių vadų veiduos,
Laikuos, nuskrudusiuos į tolį,
Ir šūkiuos ateities kitos.

Gal žus Žmogus, kovoj nualsęs,
Ugnies nusvilintas švariai,
O iš kapų kaip žolės kalsis
Vėl mano nugaros šeriai,
Ir vėl su žmogiška vėle
Pasaulis atsigims kiaule!

AKMUO UŽ DUONĄ

Tarybininkai apie išėivio kūrybą:

"Šis emigracinis grafo-manas savo šlamštaraštyje net stenėdamas bando aukštinti buržuazinės Lietuvos laikus, idealizuoti valstiečio išnaudotojus buožes, darbo žmogaus siurbėles, visokius reacionierius ir smetoniškąją poniją, tol mulkinusią liaudį, kol susilaukė nusipelnito atkirčio.

Tai ne literatūra, o "vaduotojų" samdinio svačiojimas, apmokėtas imperialistinių kapitalistų ir CIA pinigais. Savo peckionėje į padanges keldamas kuloką ir jam paklusnų piemenį, matyti, pats autorius ilgisi savo ar savo tėvo prarasto dvaro, kad vėl galėtų plakti kapitalo pavergtą baudžiauninką."

Išėiviai apie tarybininko kūrybą:

"Reikia pabrėžti, kad mūsų aptariamasis autorius, nors kurdamas ir ribotos laisvės sąlygose, savo veikale žavi giliu psichologiniu išvalgumu, meile žmogui, tarp eilučių gerai įskaitomu neiškreiptos tikrovės vaizdavimu, žadinga lietuvių kalba, originaliu stiliumi ir, apleimai, nenuneigiamu kūrėjo talentu. Skaitytojui ypač krinta į širdį platūs ir spalvingi Lietuvos gamtos peizažai ir toji gelianti nostalgija, su kuria rašytojas atsigrįžta į dabar buldozeriais užartą tėviškę ir iš jos išrautus savo artimuosius.

Tai bus išliekamos literatūrinės vertės kūrinys, kuris pergyvens ir šiuos nelaiminguosius laikus, ir lietuvių kultūrininką smaugiantį okupanto cenzorių."

ir partijų palitinius komentarus, teigiamus ir neigiamus mokslo ir meno veikalų kritikos straipsnius, autorių pašlovinimus ir suniekinimus, įvairių kolonijų veikėjus šmeižiančias ir giriančias korespondencijas, gerus ir blogus įspūdžius iš kelionių po okup. Lietuvą, apkaltinimus ir pasiteisinimus, anoniminius laiškus ir nebuvusių istorinių įvykių atsiminimus pensininkams. Paslaptis garantuota. Reikale prašome kreiptis adresu:

Diplomuotas žurnalistas

Pilypas Pilypavičius, P. O. Box 131313, San Francisco, Cal.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Visuotinis mūsų išėivijos veiksmų seimas po 100 metų. Gaila, kad ir šį kartą nepavyko susitarti dėl suderintos politinės ir kultūrinės veiklos, nors organizacijų atstovai jau nepajėgė išsiskirstyti.

IŠ PENSININKO DIENORAŠČIO

Kovo 24 d.

Šiandien pirmą kartą pajutau, kad šeimoje smunka mano autoritetas. Mano

brangioji Regina, išvykdamą į miestą apsipirkti, įsakė man su "S.O.S." milteliais gerai išsveisti tualetu puodą, išplauti jos baltinius ir įsisiūti sau į kelnes "reisferšliusą". Tokio jos elgesio dar niekad nėra buvę.

Balandžio 3 d.

Kuo tolyn, tuo blogyn. Aiškėja, kad jau nebetinku nei visuomeninei veiklai. Praeitą šeštadienį rinkimuose į LB tarybą gavau tikėtai 3 balsus, kai kiti kandidatai surinko tarpe 35 ir 60. Gal dėl to, kad mano paties žmonelė Regina susi-

Baltimorės 'Dainai' 10 metų

Šalia trijų tautinių šokių sambūrių nedidelis Baltimorės lietuvinas gali pasigirti ir dviem chorais — vyrų "Daina" ir neseniai gimusiu moterų — "Baltija".

Dešimties metų gyvavimo vyrų choro sukakčiai atžymėti balandžio 21 d. abu dainos sambūriai suruošė jungtinį koncertą.

Prasidedant programai, vietinės liet. parapijos klebonas kun. A. Dranginis prabilo į klausytojus apie "Dainos" praeitį. Buvę nelengva chorui išsilaikyti, kai keisdavosi muzikiniai vadovai, o tarpais jų visai nebuvo. Taip pat chorui išaugti trukdė nuolatinis narių nubybrėjimas. Tik dideliu ryžtu ir užsispyrimu sambūris išliko.

Dabartinė "Daina" tai tarsi aidas anos 1931 m. įsisteigusios pirmutinės "Dainos", kurią sudarė mišrus choras, susidedas iš senųjų atėivių ir čiagimių. 1969 m. kun. A. Dranginio, didelio liet. dainos mėgėjo, pastangomis įkurtas dabartinis vyrų sambūris, taipgi pasivadinęs "Daina", kuriam priklauso daugiausia jau naujieji atėiviai, o taip pat ir keli senosios atėivijos čiagimiai. Kad sambūris ištesėjo visą dešimtmetį, tai bene didžiausia dalimi nuopelnas choro įkvėpėjo ir

nuolatinio skatintojo — kun. Dranginio. Šalia pareigų bažnyčioje ir parapijoje jis ištvermingai pats chore dainuoja, savo pavyzdžiu paveikdamas ir kitus neišsi-sklaidyti.

Savo pratarbę publikai kun. Dranginis baigė savanorišku pažadu: "Kol aš čia būsiu, lietuvių giedojimas skambės bažnyčioje, o mūsų daina liet. salėje". Visoje Amerikoje vargu kuris kitas liet. klebonas savo tautiečiams bus viešai pasigarsinęs tokiu tvirtu išpareigojimu.

Vyrai padainavo J. Bertulio "Širdis dar žydi", J. Dambrausko "Jau žirgelis pabalnotas", liaud. dainą "Praded aušrelė aušti", St. Šimkaus "Šią naktelę", A. Raudonkio "Mūsų jūrą", Br. Jonušo "Pakelsim vėliava į dangų", J. Karoso "Augo kieme klevelis", A. Brazinsko "Kur gimta padangė" ir "Brangiausia žemė" ir Vl. Jakubėno "Nurimk, sesut".

Moterų choras — J. Gaudio "Čigonėlė", A. Vanagaičio "Lopšinė" ir St. Sližio "Gintaro kraštą". Pabaigoje abu susijungę chorai užtraukė L. Abariaus "Augau aš pas tėvelį" ir J. Žilevičiaus "Laisvės dainą".

Abiejų chorų vadovė — Cheryl Toboll. Ji dirigavo,

BALFo 100-tojo skyriaus New Yorke š. m. gegužės 6 surengtoje madų parodoje modeliuotojos ir pranešėjos: L. Kiaunytė, L. Ridikaitė, B. Radzivanienė, V. Radzivas, dr. E. Nicola, A. Katinaitė, N. Milukaitė, G. Tiškutė-Tucci (pranešėja), A. Koval (madų kūrėjas), A. Vainius, G. Vainius, R. Sinkevičiūtė, A. Rygelienė (pranešėja), V. Šeibytė, A. Garbauskas, M. Raugienė, R. Ilgutytė, V. Gerdvilytė, S. Kačinskienė, D. Černiauskaitė, K. Sinkevičiūtė, V. Garbauskaitė, V. Jurytė. L. Tamošaičio nuotr.

palydėdama fortepijonu.

P-lė Toboll nepasitenkina tik darbu su šiais dviem chorais — ji stengiasi lietuvių supažindinti su jų pačių kompozitorių kūryba fortepijonui. Praeitų metų gruodžio 10 d. ji surengė savo rečitalį, kuriame paskambino Čiurlionio, Jakubėno, Budriūno ir Naujalio kūrinius. Sakosi mėgstanti mūsų dainas ir apskritai liet. kultūrą. Kiekvieną savo skambinamą dalyką, atsistojusi prie fortepijono, pirma aptaria, paaiškina ma plačiau ir apie patį kompozitorių. Būdamas labai jauna, judri ir energinga, ji kartais šių savybių neišvengia ir savo skambinimo technikoje: klavišių paspaudimas būna gal kiek per aštirus ir stiprus.

Mums ypač, malonus jos nuoširdus domėjimasis ir liet. orkestrine muzika (pasiklausant įgrojimų), jos atsidėjimas liet. dainai. Baltimoriečiai jai (nelietuvei) jaučia didelį dėkingumą, kad netekusį dirigento, išgelbėjo "Dainos" chorą nuo pakrikimo ir dargi sukūrė naują — moterų "Baltija".

Ir šio koncerto metu ji pasinaudojo proga supažindinti klausytojus su jiems dar negirdėtu G. Gudauskienės kūriniu, paskambindama šiosios "Variacijos liet. liaudies dainos tema".

Koncerto programai, kaip matėme, pasirinktos tik savų kompozitorių ir liaudies melodingos ir patriotinės dvasios dainos. Jų turinį lietuviškai nesuprantantiems, išeidama scenon, paaiškino Daina Buivytė.

Savo uždaviniui dainininkai-ės buvo pakankamai pasirošę, dainavo susikaupę ir ryžtingai. Ypač didingai nuskambėjo J. Žilevičiaus "Laisvės daina".

Baltimorės lietuvių kultūriniam gyvenime "Daina" užpildė didžiulę muzikinę spragą, kuri prieš šio sambūrio įsisteigimą yra trukusi net 13 metų (nuo

1956 ligi 1969 m. čia neturėjome jokio tautinio choro).

Iškilmingesnėmis progomis giedojo parapijos bažnyčioje; Baltimorės Liet. Festivalio dienomis dainavo miesto aikštėje; Vasario 16-sios minėjimuose giedojo himnus, dalyvavo tų iškilmių meninėje dalyje; pasirodavo legijonierių pagelbininkų Marylando skyriaus rengtuose muzikos festivaliuose; atstovavo Baltimorę praeitų metų Dainų šventėje Kanadoje; išleido savo įdainuotą plokštelę, pavadintą "Dievui ir tėvynei".

Koncertui pasibaigus, moterų choro pirmininkė Vida Vaškienė pakvietė publiką sugiedoti "Dainos" vyrams "Ilgiausių metų". Tik kažin kodėl liet. organizacijų atstovai neatėjo šia proga pasveikinti "Dainos" sambūrį. Juk ir Liet. Svetainė būna kur kas savesnė ir jaunesnė, kai joje skamba choro dainavimas.

Publika dainininkams ir dainininkėms reiškė savo dėkingumą, smarkiai plodama, o moterų sambūriui scenoje pasirodžius, kiti net garsiai šūkčiojo ir atsistodami plojo.

Per Baltimorės Liet. Svetainės sceną yra perėję daug iškilnių dainininkų ir įvairių chorų iš kitur, bet šiuo atveju visi klausytojai jautė priedermę pagerbti savųjų pastangas, ugdant liet. dainos meną, atitrūskiant nuo savo naminių reikalų, nesigailint paaukojamo laiko.

Šalia taut. šokio lietuviškoji daina yra viena svarbiausių tautiškai kultūrinės dvasios apraiškų, o išseivijoj tautiniam išlikimui skatinti priemonė.

Jokia didesnė lietuvių susibūrimo vieta negali išsiversti be choro, jei nori surengti išpūdingesnes tautines iškilmes.

Kaip ir kiekviena meno šaka, būdamas žmogaus dva-

sinės būsenos išraiška, nėra ribojama amžiaus. Todėl ir baltimoriečių abiejuose dainos sambūriuose dalyvauja ir jauni ir gerokai pagyvenę tautiečiai. (sm)

MACHINIST

N/C PROGRAMMER

Growing company seeks an experienced or trainable individual to build our N/C Program library. Initial duties will center on Warner & Swasey SP equipment. Basic knowledge of machining, blueprint reading, processing, cutting techniques, plain geometry and trigonometry are required. This is an outstanding opportunity for you to make a significant contribution to the overall effectiveness of our operation. We offer an excellent salary and benefit program. Interested applicants are urged to call Ralph Smith:

ROTOR TOOL

26300 Lakeland Blvd.
Euclid, Ohio 44132
731-8888

Equal Opportunity Employer M/F (23-25)

IMMEDIATE OPENINGS

MACHINISTS EXPERIENCED AUTOMATIC SCREW MACHINE SET UP MEN

Experience on conomatics, New Brittain, or Acme Gridley, ALSO

GRINDER HAND

Specialized grinding of form tools, and related cutting tools. Must be capable of working to close tolerance. Excellent wages & fringe benefits.

Overtime available.

WHARRAM MANUFACTURING CO.

4301 WESTERN RD.
FLINT, MICH. 48506
313-743-5202 (13-22)

WANTED 1ST CLASS SKILLED LATHE HANDS

MILL HANDS
Must be able to set up work from blue prints and close tolerance and be experienced in form work. Fringe benefits & overtime.
CALL 313-365-4260
OR APPLY
7203 E. DAVISON (23-25)

MACHINE SHOP PRODUCTION MGR.

Seattle, Wash., heavy machinery manufacturer, new 80,000 Sq. ft. plant needs hands on manager. Must know machine tools, fabrication, assembly and production control. Offering long term career opportunity, excellent salary and relocation expenses paid. Reply in confidence to:

BILL TAYLOR or BILL KEMP
DONWORTH, TAYLOR & CO.

1004 Norton Bldg.
Seattle, Wash. 98104

An Equal Opportunity employer (23-25)

"Amber Holidays"

1979 M. EKSKURSIJOS I LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

VIENOS SAVAITĖS: Maskva/Vilnius

Liepos 12 — \$865.00	rugsėjo 26 — \$829.00
rugpiūčio 2 — \$865.00	spalio 10 — \$829.00
rugsėjo 19 — \$829.00	

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

Rugpiūčio 8 — Leningradas 2, Vilnius 5, Ryga 2,

Maskva 2, Helsinkis 2\$1189.00

gruodžio 19 — Leningradas 2, Vilnius 5, Ryga 2,

Maskva 2, Helsinkis 2\$1045.00

VISOS GRUPĖS aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, jau nuo 1960 metų **SEKMINGAI** organizuoja visą eilę ekskursijų I LIETUVĄ ir I kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AN/OR GOVERNMENT APPROVAL. REGISTERED OHIO TRAVEL AGENT # TA 0324.

Clevelandas sveikino Susivienijimo seimus

VYT. ŠIRVYDAS

Nors idėją išskėlė Amerikoje porą metų pagyvenęs jaunas Jonas Šliūpas su bendraminčiais New Yorke, pirmasis organizacijos kūnas gimė tų laikų Amerikos lietuvių sostinėje, Pensylvanijos Shenandoahryje, 1886 m. ir pirmieji dešimts seimų būdavo šaukiami Pensylvanijos lietuvių kolonijose. Tik dešimtas jubiliejinis įvyko idėjos gimtinėje, New Yorke, Brooklyno dalyje. Po to, buvo seimų Elizabeth, N. J., Bostone, Waterbury ir New Britain, Conn. Tolimai Chicagai teko tik 21-as 1906 m., o Clevelandui 22-as, 1907 m.

Pirmasis seimas Clevelande organizacijos istorijoje žymėtinas griežtu parvyškėjimu "pozicijos" ir "opozicijos", kas gal buvo normalu Susivienijimui, kurį pradėta vadinti "Amerikos lietuvių respublika". Poziciją sudarė nuo senų laikų "tautiečiai" vadinami tautininkai, opoziciją — Juozo O. Širvydo (Šliūpo paveikiu) 1905 m. suorganizuota Amerikos lietuvių socialistų sąjunga. Įdomu, kad pozicija ir opozicija 1931 metais sutarė koaliciją išrauti iš Susivienijimo nuo socialistų atskilusius diktatoriškus komunistus.

Susivienijimas 1907 m. išde turėjo \$30,880.84, o po visą Ameriką 152 kuopas ir 6,972 narių. Daugiausia gyveno Pensylvanijoje, 2,441; ją sekė Massachusetts su 1,054 ir Connecticut su 941. Ohio valstijoje būta 89 narių. Clevelande veikė 14-ta kuopa, išrinkusi į seimą delegatais Mykolą Sacevičių, patekusį į Spaudos komisiją, ir Antaną Sideravičių. Apie juos stinga biografinių žinių.

Miesto gatvėmis buvo suarušta eiseną, kuriai maršus grojo iš Wilmerding, Pa. atkviestas Lietuvos Sūnų draugijos benas. Susivienijimo istorikas, Tamas Astramskas, tačiau, liūdnei pastebi: "vietinių maža das dalyvavo." Vienintelis pasveikinimas, rodos, tebuvo iš vietinės socialistų kuopos — vainikas — ir seimo pirmininkas, P. Birštonas, sakoma, nesusivokęs, kurio vardo organizacija sveikina. Vieninteliu žymiu kalbėtoju buvo tik kà iš Lietuvos atvykęs Lietuvos socialdemokratų atstovas, Pijus Griškaitis. Po jo kalbėjęs delegatas Teofilus Bartkus iš Waterbury, Conn., kuris, pasak Astramsko; kažkodėl "nupeikė vietinius lietuvius". Vėliau, Bronius K. Balutis (kuris tada dar var-tojo pavardę Balevičius), Valparaiso lietuvių moksleivių draugijos atstovas ir sykiu su Fortunatu J. Bagočiu, seimo sekretorius, sei-

mą Clevelande statė pavyzdžiu, kaip Susivienijimo seimų nereikėtų rengti. Jis nurodė, kad programose privalu kelti bei kalbėti vien Susivienijimo reikalus, ne pašalinius.

Delegatų atvyko 67: iš Pensylvanijos 32, Illinois 15, Connecticut 7, Massachusetts 5, po 2 iš Ohio, Michigan ir New York, ir po vieną iš New Jersey ir Indiana. Laišku iš Argentinos seimą sveikino Andrius Vištalius, kuriam Susivienijimas per eilę metų, tartum, mokėjo pašalpos pensiją kaip paliegiusiam lietuviškos veiklos veteranui. Tamas Astramskas seimui įteikė savo parašytos Susivienijimo istorijos rankraštį, už kurį gavo \$75, ir kuris, praplėstas ir V. K. Račkausko pageduotas, tebuvo išspausdintas 1916 m.

Seimas pasvarstė, kas yra tikrosios lietuviškos vėliavos spalvos, pakilojo "kolonijos" (priešlaudos namo ir archyvo) steigimą ir nutarė atgaivinti Susivienijimo organą Tėvynę, kurios pirmas numeris pasirodė Bostone 1908 m. sausio 28 d. Šalia to, svarstė vadovėlių leidimą lietuviškoms mokyklėm Amerikoje ir

nusprendė ateityje Susivienijimo Centro valdybas rinkti ne seimuose bet narių referendumu.

Nuo senų laikų susivienijimas turėjo "nepajudinamo skarbo" Tautišku Centų fondą, kurio idėja atitiko mūsų laikų milijoniniam Lietuvių fondui. Fondą sudarydavo narių privalomi mokesčiai ir seimams su pasveikinimais prisiunčiamos aukos. Tokių centų ir aukų pirmasis Susivienijimo seimas Clevelande turėjo \$923.69 ir šitaip paskirstė: nukentėjusiems už lietuviųbę Lietuvoje \$100; dr. Basanavičiaus Tautos Namams Vilniuje \$100; revoliucijos reikalams (Lietuvos sd partijai) \$323.69; moksleiviams \$200 (\$100 Valparaiso moksleivių draugijai ir \$100 Šliūpo globojamai Aušrai); Dailės draugijai Vilniuje (per A. Žmuidzinavičių) \$100; Vištaliaus reikalams \$100.

Po 1907 metų seimo Clevelando lietuviams teko priimti tris kitus: 50 metų jubiliejinį 39-tą, 47-tą ir 54-tą, o dabar ruošiasi sutikti 60-tą — pirmutinį Susivienijimo trimetinį seimą.

Ypatingai įspūdingas buvo 39-tas — 50 metų jubi-

liejinis — 1936 metais. Iš Lietuvos garbės svečiu atvyko Palangos burmistras dr. Jonas Šliūpas, Susivienijimo įkūrėjas. Šalia jo, dalyvavo 11-ka Susivienijimo veteranų, priklausančių organizacijai nuo seniausių laikų. Susivienijimo vadu tuomet buvo adv. Fortunatas J. Bagočius, pasidaręs vienu energingiausių Susivienijimo idealų gynėju. Centro sekretoriaus pareigas ėjo buvęs nepriklausomos Lietuvos diplomatas, dr. Matas J. Vinikas, vienas sumaniausių bei energingiausių, kurios organizacija bile kada turėjo. Į seimą atvyko 206 delegatų iš 102 kuopų.

Tautišku centų fondas, kuris seniems Amerikos lietuviams atstojo dabartinį milijoninį Lietuvių fondą, šiame seime pasiekė \$3,365.79 ir buvo šitaip paskirstytas:

SLA Moksleivių fondui	\$600.00
Clevelando Kultūros Darželiui	\$500.00
SLA lėšų fondui (Tėvynėi)	\$500.00
Šliūpo Etninei draugijai	\$400.00
Vilniui Vaduoti sąjungai	\$400.00

Politiniam kaliniams	\$400.00
SLA Jaunuolių švietimui	\$315.70
Dr. Šliūpai dovana	\$100.00
Lietuvių kambariui Pittsburgo Universitete	\$100.00
J. O. Širvydo biografijai	\$ 25.00
Sleževičienės Pieno Lašo draugijai	\$ 25.00

Jubiliejinis seimas atžymėtas išleidimu Albumo — neįkainuojamo Amerikos lietuvių istorinio fotografijų šaltinio — kur fotografijos daugelio Susivienijimo seimų, veikėjų, kuopų valdybų kolonijose ir šiaip veikėjų.

Clevelande 1952 m. įvykusio 47-to seimo metu organizacijai vadovavo pirmasis čia gimęs prezidentas adv. Kazys Kalinauskas, o viceprezidentu buvo dabartinis prezidentas Povilas P. Dargis. Seimas paskyrė \$1000 ALTui. Pirm seimo Centro valdyba, 95-iems organizatoriams talkinant, įvykdė SLA Lietuvių vėliavų, prikabinusių 627 naujus narius.

Susivienijimo prezidentu 54-to seimo metu Clevelande buvo Povilas P. Dargis, sekretorė Bertha Pivaronienė. Pirm seimo ir po vyko Lietuviųbei išlaikyti vėjus, davęs, 85 organizatorių talka, 508 naujus narius.

Teko dalyvauti 90 metų sukaktuviniame seime Chicagoje, kuriame sykiu atžymėta ir Amerikos Bicentennial. Gaila, teko, prisiminti Astramsko žodžius apie 1907 metų seimą Clevelande: "vietiniai maža kas dalyvavo". Clevelandiečiai, be didelio pasipūstelėjimo, man rodos, lengvai pralenks save daug besigarsinančius chicagiečius, parodydami didesnę dalyvavimą 60-tame seime. Pagal 1975 metų statistiką, Susivienijimo narių daugiausia dabar New Yorke valstijoje, viso 2,140; Illinois seka su 1,293, Pennsylvania su 1,130, Massachusetts su 972. Ohio tais metais turėjo 12 kuopų su 425 narių.

Be abejo, seimas svarstys, kur šaukti sekantį, kuris bus antruoju trimetiniu. Įdomu, ar kas panorėtų jį sušaukti kur pirmasis Susivienijimo kūnas gimė — Shenandoahryje? Susisiekimo priemonėms brangstant gal naudinga būtų, šiaip ar taip, prisilaukti arčiau Pensylvanijos?

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

**PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS
REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ**

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

**SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.
MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.**

**Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION**

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. UZDARYTA PIRMADIENIAIS.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

ESLIC

**OPPORTUNITY FOR
DIE CASTER SUPERVISOR
(ALUMINUM)**

FOR SMALL SHOP.

Experience in supervising & maintaining producing on cold chamber machine (500 tons). Excellent living conditions, liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to:

**EAGLE-MOTIVE
INDUSTRIES, INC.**

P. O. BOX 2508
FORT WORTH, TEXAS 76113
817-338-0401

(17-26)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Kun. Balys Ivanauskas**, šv. Jurgio parapijos klebonas, yra labai dėkingas parapijos Tarybai su pirm. Pr. Razgaičiu, su r u o šiusiems jam tokį gražų pagerbimą jo 40 metų kunigystės sukakties proga.

Dėkoja kun. G. Kijauskui, S.J., Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos klebonui, dalyvavusiam šventėje, pasakiusiam prasmingą pamokslą bažnyčioje ir sveikinimo žodį salėje, programos išpildytojams; Norai Braziulienei ir Genovaitei Karsokienei, parapijos choro vadovui Rytui Babickui ir choristams, vyriausiai šeimininkei Leonidai Nagevičienei su visom padėjėjom, poniai Jucaitienė už iškepimą torto mišiolio formoje ir visoms parapijos ponios sunešusioms daug pyragų, Jadvygai Budrienei už skoningą salės papuošimą. Klebonas taip pat dėkoja visiems sveikintojams savo ar organizacijų vardu ir visiems lietuviams taip gausiai dalyvavusiems šv. Mišiose.

• **Žuvusių karių prisiminimo** šventė šv. Jurgio parapijoje, kaip ir kiekvienais metais, buvo švenčiama iškilmingai, vadovaujant šv. Jurgio parapijos karo veteranams; C.W.V. Post 613.

Šventė buvo pradėta vėliavų pakėlimu, saliuojant parapijos karo veteranų postui bei giedami Amerikos ir Lietuvos himnai. Su vėliavomis dalyvavo Lietuvos Veteranų S-gos "Ramovė", Clevelando skyrius, šaulių: Žalgirio ir Kar. Juozapavičiaus kuopos.

Bažnyčioje, prie žuvusiems už laisvę paminklinės lentos, buvo prisiminti maldose žuvusieji ar mirę kariai, skaitant jų vardus ir uždegant žvakutę. Šv. Mišias aukojo kleb. kun. Ivanauskas. Giedojo Ramovėnų choras, vadovaujant Julijui Kazėnui; vargonais palydė-

Vysk. M. Valančiaus lit. kursų klausytojai su mokytoja dr. D. Tamulionyte. Pirmoje eilėje sėdi: Elena Balutyte, dr. Danguolė Tamulionytė, Linda Matienė. Stovi: Bill Rice, adv. Povilas Chalko, Birutė Dauperienė, Izabelė Borris, Salomėja Wolf, Angus Bond, Barbora Taraškienė, Judita Natkevičienė.

LITUANISTINIAI KURSAI BAIGĖ MOKSLO METUS

Kai nuskambėjo paskutinė lietuviška daina, kursų vedėja palinkėjo visiems kursantams ir svečiams smagios vasaros ir 1978-79 mokslo metai nužengė istorijon.

Metų pabaiga prasidėjo š. m. gegužės 29 d. 6 val. vak. jaukia vakariene gražiai, lietuviškais ornamentais išpuštoje Gintaro valgykloje, Lietuvių Namuose. Šalia kursų vedėjos didžiai pasišventusios švietimo darbui dr. Danguolės Tamulionytės prie stalų sėdėjo ir kursų lankytojai: Vysk. M. Valančiaus Suaugusiųjų Lituanistinių kursų studentai: Linda Shaver Matienė, Angus Bond, Povilas Chalko, Birutė Dauperienė, Elena Balutyte, Salomėja Wolf, Barbora Taraškienė, Izabelė Borris, Judita Natkevičienė ir Bill Rice. Svečių tarpe

jo Genovaitė Karsokienė. Ramovėnų choras labai daug prisidėjo prie šventės iškilmingumo.

Po pamaldų buvo pusryčiai parapijos salėje, kuriuos paruošė senųjų ateivių, šv. Jurgio parapijos karo veteranų, šeimos.

Ši šventė šv. Jurgio parapijoje yra švenčiama nuo pirmojo pasaulinio karo pabaigos. (ak)

buvo vietos apylinkės (LB) pirm. J. Malskis ir p. Malskienė, apylinkės švietimo vadovas ir ponia Gražuliai, Ramovės pirm. Vyt. Stuogis ir Algirdas ir Dalia Kasulaičiai.

Pirmutiniu kalbėjęs pirm. Malskis gražiai išryškino dr. Danguolės Tamulionytės pasišventimą dirbant su tais, kurie mokosi lietuvių kalbos ir kursantų ypačai prasmingą užsimojimą lietuvių kalbos mokintis. Kalbos, kuri visus lietuvius jungia tarpusavyje ir prie lietuvių tautos kamieno.

Švietimo vadovas Gražulis nuoširdžiai pasveikino kursantus, linkėjo ištvermės ir LB vardu padovanojo kursams eilę lietuviškų knygų, kurios gražiai, lyg parodėleje buvo išstatytos kitame Lietuvių Namų kambaryje, kuriame vėliau buvo tęsiama užbaigtųjų programa.

Pirm. Stluogis pasveikinęs kursų vedėją ir kursantus, įteikė pastariesiems atminimui po knygą. A. Kasulaitis taipogi sveikinęs tiek vedėją, tiek studentus, džiaugėsi tokia prasminga veikla, pabrėždamas, jog lietuvių kalbos mokėjimas ir yra pati svarbiausia lietuviškumo žymė. Savo ruožtu jis įteikė jiems savo knygų autografuotą kopiją.

Persikėlus kitan kambarin, vakarienes dalyviai (čia buvo ir kursantų vyrų bei žmonių) žavėjosi gražia lietuviško gintaro išdirbinių parodėle, kurią parengė p. Gražulienė, vaišinosi iškiliu tortu, smaguriavosi lietuviška daina. Ir kaip buvo miela stebėti net trečios kartos lietuvius, o net kelis ir visai nelietuvius, bet įsijungusius į mūsų didžiulę šeimą, dainuojant lietuvišką dainą...

Telieka tik dar kartą pasidžiaugti giliai prasmingu dr. Tamulionytės darbu, jos mokinių užsimojimu, na ir šiuo jaukiu lietuvišku užbaigtųjų vakaru. (ae)

• **SLA seimo banketas** įvyks š. m. birželio 30 d. 7:30 v. v. Hollendan House viešbutyje Clevelande. Bankete dalyvaus ir kalbą pasakys Ohio vicegubernatorius George V. Voinovich. Bilietai į banketą \$15.00 asmeniui. Bilietus užsisakyti iš anksto pas O. Jokūbaitienę, 3000 Hadden Road, Euclid, Ohio 44117. Telef. (216) 481-7161.

Praeitame Dirvos nr. buvo paskelbtas klaidingas adresas. Atsiprašome.

Išnuomojamas kambarys su baldais vyrui. Skambinti: 486-1336.

KAS IŠRINKTI?

Praeitame Dirvos nr. buvo paskelbti LB Ohio apygardos balsavimo rezultatai ir pažymėta, kad septyni pirmieji buvo išrinkti į tarybą.

Ohio apyg. rinkiminės komisijos pirm. Antanas Rukšėnas prašo patikslinti, kol rinkimų vyr. komisija nesuskaičiavo viso krašto balsų nežinoma kas išrinkti. Ohio apygardoje balsuojama už septynius kandidatus, bet pagal rinkimų taisyklės išrinktųjų skaičius gali būti didesnis ar mažesnis, tai priklausys nuo to kiek balsų buvo paduota kitose apygardose. Išrinktais bus laikomi iš eilės daugiausiai gavę balsų.

KANKLIŲ MUZIKOS REČITALIS

Onos Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių metinis rečitalis įvyks š. m. birželio 10 d., sekmadienį 5 val. po pietų Lietuvių Namų didžiojoje salėje. Po programos mokinių mamytės ruošia skanių pyragaičių vaišes su kavute.

Kviečiami visi tėvynę mylį ir mūsų tautinę muziką vertiną lietuviai. Ateikite. Pasigrožėkite mūsų tautine muzika ir jaunaisiais talentais tą muziką karštai pamilusiai. Už įėjimą mokėti nereikia. Laukiame.

• **The Cleveland Electric Illuminating Co.** praneša, kad leidus Public Utilities komisijai artimoje ateityje pakels elektros kainą apie 11 centų. Rezidenciniame rajone gyvenantiems klientams ir sunaudojantiems 500 kwh per mėnesį, pakelimas bus apie 9 centus.

Dabartinė kaina, kuri galioja nuo 1976 m. spalio nepadengia padidėjusias išlaidas ir infliacijai vis augant, The Illuminating Co. vadovybė apgailėstauja, kad turi pakelti elektros kainą.

• **Po viena vėliava**, May Co. rengiamas tautybių festivalis miesto centro krautuvėje 7 aukšte prasidės birželio 11 d. ir tęsis iki birželio 15 d. nuo 11 val. ryto iki 4 val. p. p. Dalyvauja 21 tautybės.

• Šį sekmadienį, birželio 10 d. abejose lietuviškose parapijose bus renkamos aukos IV-jam Pasaulio Liet. Jaunimo Kongresui paremti. Tad remkime jaunimo kilnų tikslą.

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• **APDRAUDOS reikalais** gesius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

VAKARAS

IV PASAULIO JAUNIMO KONGRESUI PAREMTI

birželio 16 d. 7:30 val. vak.
DMNP PARAPIJOS AUDITORIJOJE.

Programoje:

žurn. Thomas Brazaitis iš Washingtono;
pianistas Vytautas Puškorius.

Clevelando visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

IV PLJ KONGRESO FINANSŲ KOMITETAS

ALT S-gos CLEVELANDO SKYRIUS
Š.M. BIRŽELIO 9 IR 10 DIENOMIS

DMNP PARAPIJOS SALĖJE

ruošia

MARIJOS TUBELYTĖS-KUHLMANN
MENO KŪRINIŲ PARODĄ.

Parodos atidaryme apie dailininkę kalbės prof. A. Augustinavičienė.

VISI MALONIAI KVIEČIAMI

DIRVA

• Inž. Antanas Mažeika, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas, po seimo pasilikęs trumpam laikui paviešėti pas brolių dr. Praną Mažeiką, 228 West Main St., Lake Zurich, Ill. 60047 (tel. 312-438-7041), sunegalavus širdžiai, paguldintas į ligoninę.

Linkime greit pasveikti ir grįžti prie pareigų.

NAUJA VILTIES DRAUGIJOS VALDYBA

Praeitame numery vardinant naują Vilties draugijos valdybą klaidingai buvo atspausdintas inž. Jono Jurkūno vardas.

Patiksliname, kad Vilties draugijos susirinkime išrinkta valdyba iš 7 asmenų š. m. gegužės 27 d. pareigomis pasiskirstė sekančiai:

Pirmininkas dr. Danielius Degėsys, Cleveland, Ohio.

I vicepirmininkas Kazimieras Pocius, Beverly Shores, Ind.

Vicepirmininkai: Aleksas Laikūnas, Cleveland, Oh., dr. Viktoras Stankus, Cleveland, Oh., inž. Jonas Jurkūnas, Chicago, Ill., Adolfas Švažas, Dowers Grove, Ill.

Sekretorius Juozas Jurevičius, Chicago, Ill.

• Rašytojas Algis Budrys iš Chicagos lankėsi New Yorke ir tarėsi su amerikiečių leidykla dėl jo naujo romano išleidimo.

• Dirvos novelės konkursui atsiųsta "Šalpusnės" novelė Praeities vaizdeliai.

Paskutinis terminas rankraščiams atsiųsti yra š. m. birželio 15 d.

• Simas Kudirka, lydimas "Pasaulio Lietuvis" redaktoriaus Romo Kasparo, gegužės 26 d. iš New Yorko išvyko vieno mėnesio kelionei į Pietų Ameriką. Lankys lietuvių kolonijas Argentinoje, Brazilijoje, Kolumbijoje, Urugvajuje ir Venezueloje. Simo Kudirkos kelionę suplanavo ir suorganizavo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. Gabija Juozapavičiūtė ir vicepirm. Viktoras Nakas, o palydovu pasirūpino PLB Valdyba. Šios kelionės tikslas yra sustiprinti Pietų Amerikos lietuvių tautinę sąmonę ir paskatinti juos dar daugiau rūpintis Lietuvos laisvės kovos reikalais, ypatingai politinių kalinių gelbėjimu.

• Dr. Leonas Kriaučeliūnas, PLB Kultūrinės tautos komisijos pirmininkas, sudarė ir PLB Valdybai pristatė šios komisijos narius, kuriuos PLB Valdyba savo gegužės 23 d. posėdyje vienbalsiai patvirtino. PLB Kultūrinės tautos komisijos nariai yra: Antanas Jarūnas, Regina Kučienė, Algis Regis, Marija Remienė, Loretta Stončiūtė, Juozas Šlajus ir Regimantas Vede-gys. Visi gyvena Chicagoje ir yra žinomi lietuviško gyvenimo darbuotojai. Komisija savo posėdyje šiais metais nutarė atlikti eilę kultūrinių darbų. Iš Urugvajaus į šiaurės Ameriką gastrolėms kviečia Urugvajaus tautinių šokių grupę "Ažuolynas". Į Pietų Ameriką koncertuoti va-

Mirusiųjų pagerbimo dieną prie prezidento Antano Smetonos ir Sofijos Smetonienės kapo Visų Sielų mauzoliejuje buvo padėtas gėlių vainikas ALT S-gos seimo vardu. Iš kairės stovi: A. Smetona, B. Smetonienė, birutietės Budrienė, Braziulienė, Karosienė ir Rutkauskienė.

V. Bacevičiaus nuotr.

žiuos Clevelando "Nerija", iš Australijos bus atvežta į šiaurės Ameriką lietuvių dailininkų paroda, o į Australiją planuojama žodžio menininkų kelionė.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai patėmė aukojo:

V. Gruzdis, Philadelphia	12.00
S. Strasevičius, Chicago	7.00
Dr. D. Degėsys, Cleveland	12.00
Dr. S. Petrauskas, Elizabeth	7.00
G. Balandas, Warren	5.00
A. Aglinskis, Chicago	2.00
C. Modestavičius, Oak Lawn	7.00
I. Černis, N. Bloomfield	2.00
B. Turkevičius, East Chicago	7.00
Br. Juodelis, LB Švietimo Tarybos pirmininkas	10.00
S. Čepas, Stayner	1.00
W. Ziogas, Orefield	12.00
G. Sakas, Baltimore	14.00
J. Čibiras, Dayton	2.00
L. Murelis, Chicago	26.00
V. Aukštuolis, Munster	7.00
O. Rinkienė, St. Pete.	2.00
A. Pesys, Dearborn Hts.	4.00
Pietinio Atlanto Pakraščio šaulių kuopa "Aušra"	10.00
A. Valavičius, Los Angeles	10.00
Br. Dūda, Los Angeles	7.00
J. Stašaitis, Dorchester	7.00
J. Byla, Waterbury	2.00
Vyt. Mažeika, Chicago	2.00
J. Meiliūnas, Australija	3.65
V. Abraitis, Palm Coast	7.00
M. Meiliūnas, Weston	7.00
T. Bogušas, Boston	2.00
J. Neverauskas	7.00
A. Naujokas, Norridge	2.00
V. Mamaitis, Elizabeth	5.00
D. Brazdžionis, Los Angeles	7.00
A. Ambraziūnas, Los Angeles	2.00
Dr. A. Baltrukėnas, Akron	10.00
V. Petkus, Lakeline	7.00
L. Saudzis, Lebanon	3.00
K. Palubinskas, Cleveland	2.00
A. Švažas, Downers Grove	10.00
A. Zailskas, Cicero	10.00
J. Graužinis, Chicago	25.00
A. Kašuba, Deltona	2.00
A. Petrauskas, Dearborn	7.00
M. Biliūnas, Centerville	2.00
A. Avižienis, Los Angeles	2.00
A. Ščiuka, Rochester	3.00
J. Vaičaitis, St. Petersburg	7.00

N. Plechavičius, Timberlake 7.00
V. Mieželis, Phoenix 7.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJOS PREMIJA

Draugija skiria \$1000.00 premiją už parašytą Lietuvos istorijos monografiją. Premijai gauti taisyklės:

1. Monografija turi būti parašyta pagal šaltinius ir istorinę literatūrą.
 2. Tema pasirinktina iš bent kurios srities ir laikotarpio.
 3. Monografija turi būti parašyta taisyklinga lietuvių kalba.
 4. Monografijos apimtis — 120-150 psl.
 5. Monografija pasirašoma slapyvardžiu. Prie jos pridedamas uždaras vokas su jo išviršinėje pusėje užrašytu autoriaus slapyvardžiu. Į voko vidų įdedamas lapelis užrašytu autoriaus tikru vardu ir pavarde, veikalo antrašte ir adresu (pageidaujamas ir telefono numeris).
 6. Monografijai parašyti terminas — 1980 m. sausio 31 dieną.
 7. Rankraštį siųsti šiuo adresu: Lietuvių Istorijos Draugija, 6547 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629.
- Premijos mecenatas — kun. dr. Juozas Prunskis.

• Lietuvių Foto Archyvas pagamino naują dokumentinį filmą "Kompozitorius Vladas Jakubėnas". Filme prof. Vytautas Marijošius veda pokalbį su kompozitorium apie jo gyvenimą ir kūrybą. Įgrotos yra ištraukos iš Jakubėno trijų simfonijų, "Miškos šventės" ir kitų kūrinių. Solistė Dana Stankaitytė, akompanuojant muz. Alvydui Vasaičiui, dainuoja Jakubėno "Plaukia antelė";

šokėja Vida Galėnaitė pašoka "Vėlniuko" šokį. Šį 30 min. ilgumo spalvotą, garsinį filmą susuko Algimantas Kezys, redagavo Marytė Smilgaitė. Pirmą kartą filmas buvo parodytas gegužės 23 d. Lietuvių Foto Archyvo metiniame narių susirinkime Jaunimo Centre, Chicagoje.

Local automotive aftermarket and OEM manufacturing division of Fortune 500 Co. has openings for:

MAINTENANCE MAN

Must be experienced all around maintenance type with a working knowledge of mechanics, electrical, machine repair, plumbing, etc. We offer an excellent wage and benefit package and overtime if desired. This positions reports directly to the Plant Superintendent.

Phone for interview
313-868-2942

(22-24)

THE YODER COMPANY

A BETTER PLACE TO WORK
Journeyman

TOOL ROOM MACHINISTS

Set up and operate to blue prints and close tolerance. Set up and operate to blue print. In every way COMPARE YOUR JOB WITH WHAT WE OFFER YOU. RATE, BENEFITS, CONDITIONS, AND FUTURE.

THE YODER COMPANY
5500 WALWORTH AVE.
CLEVELAND, OHIO 44102
216-631-0520

Equal Opportunity Employer M/F (22-24)

MACHINE SHOP

SPECIAL MACHINE BUILDER

Located in Fenton. Equal Opportunity Employer offering good benefits and pay rate. Immediate openings in the following trades.

BORING MILL OPERATOR

MILL HAND

LATHE HAND

MACHINE BUILDERS

Call 313-629-5382

FLUID & ELECTRIC CONTROL CO.

(19-28)

ROAD DRIVERS

Must be 23 years old, have 1 year all weather tractor trailer exp. Chauffers license and able to pass physical and road test. Applications accepted Mon. 1-3 p.m., Tues.-Fri. 9 a.m.-11 a.m. & 1 pm-3 pm.
CONSOLIDATED FREIGHTWAYS
Richfield, Ohio 44286
An Equal Opportunity Employer (21-27)

ALL AROUND MACHINISTS

Must be able to set up, work from blue prints & close tolerance and read micrometers. Steady employment, full benefits.
B & H MACHINE SALES
9339 W. FORT ST.
DETROIT, MICH. 48209

(20-23)

ASTUONIOLIKTASIS SIMO KAŠELIONIO NOVELĖS KONKURSAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1979 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtina privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridodamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premi juotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premi juotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premi juotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremi juotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.